

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. NOVEMBER 8.
VIII. évfolyam, 297. szám

Szerda

A semlegességi törvény módosításának jelentősége

Brit államiértilak nyilatkoznak az általános helyzet-
ről — Miről tárgyaltak az Osló-államok? — Valami
készül a nyugati hadszíntéren — „Ha Németország
megtámadná Angliát”

Még mindig nagy a bizonytalanság a finn-orsz tárgyalások körül

(LONDON.) (Reuter.) A brit kor-
mányhoz közelálló lapok feltűnő cik-
kekben foglalkoznak Roosevelt elnök
győzelmével, amelyet a semlegességi
törvény módosítása által politikai el-
lenfelei felett kivívott és hangsúlyoz-
ták, hogy ez a diadal egyúttal biztos
záloga a szövetségesek európai győ-
zelmének is,

mert — írja a Manchester Guar-
dian — Angliának és Franciaor-
szágnak már ma olyan mennyiségű
aranyuk van az Egyesült Államok-
ban, hogy azzal két évre elláthat-
ják magukat megfelelő hadiszerek-
kel, amit viszont az izolált Har-
madik Birodalom nem tehet meg.
A katonai főlényt ez a tény már
az első pillanatban eltüntette és
idővel, amikor a szövetségesek új
és újszerűbb hadigépeikkel lépik
majd meg ellenfelüket, Németor-
szág is bele fog fáradni a küzde-
lembe. Ez Roosevelt diadalának
tulajdonképpen jelentősége An-
gliára és Franciaországra nézve
— fejezi be a lap.

A Times katonai szakértője ugyan-
akkor a következőket mondja:

— Anglia és Franciaország azzal a
lehetőséggel, amelyet most az USA
nyújtott, legrosszabb esetben is ki-
egyensúlyozták a küzdelmet, amely-
nek egyetlen hátránya, a huzamoság
egyszerre legjobb szövetségesükké
vált. Németország ugyanis aligha fogja
tudni évekig tartó háború esetén kellő
ellátásban és utánpótlásban részesíteni
haderejét, nem beszélve az ország
lakosságáról, amelynek már ma is nél-
külöznie kell.

A semlegességi törvény megváltoz-
tatása által nyújtott helyzettel foglal-
kozik a francia sajtó is, amely az USA
szövetségi lépését látja ebben a tény-
ben és megjegyzi, hogy rendkívül nagy
segélyt jelent a szövetségesekre nézve
mert ott segíti őket, ahol a Harmadik
Birodalom a legérzékenyebb: a gazda-
sági téren. Az Ordre azt hangsúlyozza,
hogy az elnök által kijelölt hadizónák
érzékenyen sujtják ugyan az ame-
rikai hajózást, de ezt a hátrányt
szívesen hozza meg az USA egy-
kori szövetségesei számára.

Hasonlóképpen írnak a többi lapok is,
míg az olasz sajtó szinte egyöntetűen
megjegyzik, hogy

Amerika kereskedelmi hajózásának
érdekeit odadobta a hadiipar elő-
nye ellenében.

A német felfogást érdekesen világítja

meg a Hamburger Fremdenblatt,
amely így ír:

— Amerika azt hitte, hogy a semle-
gességi törvény megváltoztatásával
hatalmas előnyt fog nyújtani a blokád
keresztülvitelével ténykedő Angliá-

„Ha Németország megtámadná Angliát”

(PÁRIS.) (Rador.) A L'Epoque című
lapban Kerrilis felveti azt a kérdést:
„Feltehető-e, hogy a német csapatok
kihajóznak Angliában? Ez az eset —
szerinte — csak akkor következhet-
nék be, ha az angol sziget légi hadere-
je elvesztené eddigi fensőbbiségét Né-
metország légi flottája felett. Ennek
a fensőbbiségnek további biztosítása
érdekében az angliai repülőgépgyártás
rendkívüli erőfeszítéseket tesz. Gyors
ütemben folytatja a termelést. Ennek
következtében a mai modern hadsereg
nem ismételhetheti meg a vikingek és a
normannok példáját és még csak nem
is gondolhat arra, hogy ellepje Anglia
területét. De ha mégis a körülmények
csodálatos összejátszája és segítsége
következtében megtörténhetné, hogy
egy mai hadsereg hajózzék ki Anglia
területén, úgy ennek is csak efemer
jelentősége volna. Inkább csak a lát-
ványosság, amely kísérletnek gyors és
tragikus következményei volnának.

Éppen ezért valószínű, hogy a német
hadsereg tartózkodni fog hasonló ki-
sérlet végrehajtásától még abban az
esetben is, ha a német hadseregnek
sikertelne elfoglalnia Hollandia és Bel-
gium tengerpartjait sőt magát Calais-
t is. Anglia Németország részére való-
ban érthetetlen és legyőzhetetlen or-
szág marad katonai szempontból. Ang-
lia legyőzéséhez elengedhetetlenül az
volna szükséges, hogy Németország a
tengeralttjáróival, vagy légi hadere-
jével semmisítse meg az angol had-
erőt és így módon Angliát vagy ki-
éheztesse, vagy pedig romhalmazzá
bombázza össze. Németország kormá-
nya és a katonai hadvezetőség már le
is mondott a német csapatok angliai
kihajózásának ábrándjáról. A tenger-
alttjárók és a német repülőgépek ed-
digi tevékenysége nem járt csak rész-
leges eredményekkel, amelyek azon-
ban teljesen jelentéktelenek, ha tekin-
tetbe vesszük azt a kockázatot, veszte-
séget és rendkívüli költséget, amelyet
a támadást végrehajtó fél részére je-
lent a megtámadott fél könnyebb vé-

nak. Egy tényről azonban megfélé-
kezett és pedig arról, hogy a Harma-
dik Birodalom minden nyersanyag-
szükségletét könnyen beszerezheti a
Szovjettől és így a blokád eleve siker-
telennek tekinthető. Ha biztosított is
előnyt az USA, azt semmiesetre sem
Angliának és Franciaországnak tette,
hanem elsősorban is saját hadiipará-
nak, amely kétségkívül nagy nyere-
ségre fog szert tenni addig, ameddig a
szövetségesek bírják arannyal az ira-
mot.

Ugyanezt írják a Völkischer Beo-
bachter és az Essener Nationalzeitung
is, míg az Angriff jelentéktelennek
minősíti Németországra nézve az
Egyesült Államok lépését.

LETETTE AZ ESKÜT AZ ÚJ OLASZ KORMÁNY

(RÓMA.) (Stefani.) A pisai San
Rossone palotában az új olasz kormány
tagjai letették esküjüket Viktor Ema-
nuel olasz, albán király és abesszin
császár előtt.

dekezési lehetőségével szemben. Ezzel
a kockázattal és eddigi tanulsággal ma-
gyarázható az a csökkentett tevékeny-
ség és megváltozott magatartás, ame-
lyet Németország jelenleg Angliával
szemben tanusít.

NÉMET REPÜLŐK BELGIUM FÖLÖTT

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A belga tá-
virati iroda a következőket jelenti: „A
vasárnapi nap folyamán Belgium terü-
lete felett több idegen repülőgép vég-
zett repülést. A megfigyelő szolgálat
azonnal megállapította, hogy német re-
pülőgépekről van szó. A belga kor-
mány utasította berlini követét, hogy
azonnal tiltakozzék a német kormány-
nál a német gépeknek belga felségte-
rület fölött történt repülése ellen.

VALAMI KÉSZÜL A NYUGATI HADSZÍNTÉREN

(LONDON.) (Rador.) A Reuter tá-
virati iroda katonai tudósítója megál-
lapítja, hogy a francia hadijelentés néha
kevesebbet mond, mint az első látszat-
ra tényleg történt. Bár a legutóbbi je-
lentés csak arról számolt be, hogy tü-
zérési tevékenység volt, helytelen
volna ebből arra következtetni, hogy
a nyugati hadszíntéren a nyugalmi
helyzet állandósult. A tüzérési elleni
intézkedések, valamint a megfigyelő
szolgálat és az előkészítő tevékenység
minden esetben a szükséges tüzérési
előkészítés után történik meg. Ugy a
szövetséges nyugati hadsereg, mint
pedig a német csapatok rendkívül óva-
tosak kell, hogy legyenek a drótnélküli
távirat használatánál és egyéb jelen-
téseiknél. A lengyelországi hadszínté-
ren tapasztaltak alapján a hadosztály
vagy a hadtestparancsnokság részéről
adott drótnélküli távirati jelentések
és intézkedések mindig lehetőséget ad-
tak az ellenségnek arra, hogy tudomást
szerezzen ezek pontos helyzetéről. Ép-
pen erre a tapasztalatra való tekintet-
tel a nyugati hadszíntéren teljesen
megszüntették a drótnélküli táviraton
történő közléseket a különböző parancs-
nokságokkal. Nagy jelentőséget tulaj-

donítanak annak, hogy elkerüljék azt
a lehetőséget, hogy a tüzérési a jövő-
ben saját gyalogságába lőhessen. Áltá-
lában a tüzériségnek a jövőben az ed-
diginél fontosabb szerepet kívánnak
juttatni a győzelem kivívásánál. En-
nek érdekében elhatározták, hogy a
tüzérési mindaddig nem kezd meg te-
vékenységét, ameddig az ellenséges
tüzérési pontos állását meg nem álla-
pították.

SZIGORU ELLENŐRZÉS A RAJNA KÖRZETBEN

(AMSZTERDAM.) (Rador.) A Havas
távirati iroda jelentése szerint a Rajna
folyó balpartján fekvő összes területen
a legszigorúbb rendőrségi és ka-
tonai ellenőrzést léptették életbe. A
legutóbbi napokban Köln városára és
kerületére is kiterjesztették a legszí-
gorúbb ellenőrzést, mint olyan terü-
letekre, amelyek a hadikörlethez tar-
toznak.

A TÖRÖK SAJTÓ A GÖRÖG— OLASZ EGYEZMÉNYRŐL

(ISZTAMBUL.) (Rador.) A Havas
távirati iroda a következőket közli: Az
olasz—görög egyezmény rendkívül
nagy rokonszenvet keltett Törökország
ban Olaszország iránt. Általános a vé-
lemény, hogy az egyezmény követke-
ztében a Balkán-félszigeten új helyzet
alakult ki, amely nagyon figyelemre-
méltó. Ennek az új helyzetnek a kiala-
kulására irányuló törekvéseket és meg-
egyezéseket az összes Balkán-államok-
nak a maguk erélyével is a leghatéko-
nyabban kell támogatniuk. A török
sajtó ezzel kapcsolatosan hangsúlyoz-
za: a Földközi-tenger környékén az
összes államoknak arra kell töreked-
niük, hogy minden erejükkel megaka-
dályozzák és hatálytalanítsák azokat a
kísérleteket, amelyek arra irányulnak,
hogy a Balkán-félsziget államai és né-
pei között az ellentéteket kiélezzék, a
baráti és szívélyes légkört elmeresít-
sék és az anarchia állapotát teremtsék
meg a Balkán-félszigeten.

CÁFOL A SZENTSZÉK

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német
távirati iroda közli a következőket:
Azokat a Franciaországban és Német-
országban elterjedt híreket, mintha a
berlini pápai numcius tiltakozott volna
a német külügyminisztériumnál az el-
len az állítólagos rendelet ellen, mely
megtiltotta volna XII. Pius pápa en-
ciklikájának a német sajtóban való
közlését, illetékes vatikáni körökben
a leghatározottabban megcáfolták.

JAPÁN KI AKAR BÉKÜLNI A SZOVJETTEL

(TOKIO.) (Domei.) Az Asahi Sinbum
nyilván felsőbb helyről jövő utasításra
cikkét közli az orosz-japán viszony-
ról, amelyben többek között a követ-
kezőket írja:

— Ha Moszkva hajlandó kereske-
delmi tárgyalásokat kezdeményezni,
úgy Tokió azt annál is inkább örö-
mel fogadja, mert tudja, hogy a keres-
kedelmi kapcsolatok a politikai fe-
szültségek enyhülésére vezetnek. Az
idő mindenesetre elérkezett erre és az
egyetlen feltétel, amit Japán kényte-
len kikötni az, hogy a Szovjet változ-
tasson Kinával, illetve Csang-Kai-Sek-
kel szembeni magatartásán.

A TENGERI VESZTESÉGEK
MÉRLEGE

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentései a következők: A háború első kilenc hete alatt a tengeri háborúban az angol kereskedelmi flotta 56 hajót veszített el összesen 238.793 tonna tartalommal. Ezeket a hajókat részben a német tengeralattjárók süllyesztették el, részben pedig aknára futottak. A heti tonnaveszteség a következőképpen mutatja: A háború első hetében 64, a második hetében 57, a harmadik hetében 14, a negyedik hetében 56, az ötödik hetében 6, a hatodik hetében 18, a hetedik hetében 8, a nyolcadik hetében 14,4, a kilencedik hetében pedig 18.000 tonna volt az angol kereskedelmi tengerészeti vesztesége. Az angol tengerészeti flotta és szövetségese: a francia kereskedelmi hajóhad, valamint a semleges államok hajóvesztése a következőképpen oszlik meg: Elsüllyedt 37 angol hajó, 155636 tonna tartalommal. A francia kereskedelmi flotta 18 hajót veszített és ezenkívül a semleges államok 15 hajója 37.284 tonnatartalommal lett a tengeri háború áldozata. Ez a veszteség a folyó évi október 18-iki helyzetképet tünteti föl: A kimutatás szerint Anglia vesztesége lényegesen mérsékeltebb, mint az a német tengeralattjárók tevékenysége következtében várható lett volna. A háború kitörése óta az angol kereskedelmi flotta 18 millió 500 ezer tonna árut szállított, amelynek alig 1 és félszázalékát tudták a német tengeralattjárók elsüllyesztéssel megsemmisíteni.

ÁLLITÓLAG MEGÁLLAPÍ-
TOTTÁK A „DEUTSCHLAND”
TARTÓZKODÁSI HELYÉT?

(PÁRIS.) (Havas.) A francia sajtó közli, hogy a szövetségeseknek sikerült azt szélességi és hosszúsági fokot megállapítani, ahol a „Deutschland” német hadigőzös az Óceánon tartózkodik és most mindent megtesznek, hogy megütközzenek vele.

MURMANSK ÜNNEPE

(MURMANSK.) (Tass.) Murmansk tegnap ünnepelte meg a Kola-félsziget felszabadításának évfordulóját. Kola-félszigetet ugyanis a fehér ellenforradalom idején angol és francia fennhatóság alá helyezték, amely alól később a vörös hadsereg szabadította fel.

A TIMES HOLLANDIA
HELYZETÉRŐL

(LONDON.) (Reuter.) A Times katonai szakértője feltűnést keltő cikket írt Hollandia helyzetéről. A cikk szerint kétségtelen, hogy a Harmadik Birodalom végső szükség esetén meg fogja kísérelni a keresztlátolást Hollandián abból a célból, hogy a La Manche partvidékén légiflotta bázist létesítsen a Szigetország megtámadásának elősegítésére. Angliának tehát éberen kell figyelnie.

ANGOL VÉLEMÉNY A DUCE
KATONAI JELLEGŰ MEG-
BESZÉLÉSEIRŐL

(LONDON.) (Reuter.) Az angol sajtó nagy figyelmet szentel a Duce katonai jellegű megbeszéléseinek és azoknak igen nagy jelentőséget tulajdonít. A News Chronicle azt írja, hogy Mussolini nem tudja elfelejteni azokat a sérelmeket, amelyek Itáliát a békekonferencián annak idején érték és ezért mostani tevékenységére fel kell figyelni.

FONTOS NYILATKOZATOKAT
TESZNEK A BRIT ÁLLAM-
FÉRFIK

(LONDON.) (Reuter.) A brit kormány vezető államférfiai ma, holnap és holnapután fontos politikai nyilatkozatokat fognak tenni. Így beszélni fog ma este

lord Halifax, aki az általános külpolitikai helyzetről számol be és utalni fog az angol-japán viszony megjavulásának lehetőségeire.

Holnap este az alsóházban az admirális első lordja: Winston Churchill fog beszélni, beszámolván a tengeri háború esélyeiről és ismerteti a parlamenttel azoknak a tárgyalásoknak eredményét, amelyeket legutóbbi párisi tárgyalá-

kódása alatt Daladierrel és Gamelinnel lefolytatott.

Végül csüörtörtökön

Chamberlain miniszterelnök tartja meg szokásos heti ismertetését, amelynek ezúttal különös jelentőséget ad az a körülmény, hogy Roosevelt elnök élve a kongresszus által ráruházott jogokkal, kijelölte a hadizónákat, de ugyanakkor szabadon hagyta a hajózást Kanada és az USA között, ami lényegesen megkönnyíti a gazdasági és a hadiszerek elszállítását a megrendelő szövetségesek részére.

A brit nyilatkozatok iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

REMÉNY VAN A FINN-OROSZ NEPSÉGEKEN és a katonai diszszimulációban is.

EGYEZSÉGRE

(STOCKHOLM.) (Rador.) A svéd lapok helsinki jelentés alapján azt írják: „Remény és lehetőség van arra, hogy a Szovjetunió és Finnország tárgyaló bizottsága között létrejöjjön a megegyezés, a tárgyalások azonban előreláthatóan hosszabb ideig fognak még eltarthatni. A svéd lapok hangsúlyozzák, hogy a szovjet sajtó beszűkítette a Finnország elleni támadásokat és hogy a Szovjetunió kormánya meghívta a finn tárgyaló bizottságot, hogy vegyen részt azon a nagyszabású ünnepségen, amelyet az orosz forradalom évfordulójának alkalmából a mai keddi napon rendeznek.

TELEFON ÉS TÁVIRÓ-
ELLENŐRZÉS FINNORSZÁG-
BAN

(HELSINKI.) (Rador.) A köztársaság elnöke rendeletet adott ki, amelynek értelmében november 7-től kezdve időleges ellenőrzést gyakorolnak az összes közlekedési utak, postajáratok, telefonbeszélgetések és táviratváltások fölött. Telefonbeszélgetések csak finn és svéd nyelven folytathatók és csak nagyon kivételes esetben német, francia, angol, olasz vagy észt nyelven.

FRANCIA—NÉMET LÉGI-
HARC

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás november 6-án este a következő hivatalos jelentést adta ki: „A két ellenséges légihaderő között nagy harc folyt le. Kilenc francia vadászpilóta-gép rendkívül heves harc során meg-támadott 24 vadászpilótából álló német légitámaszpontot, amelyből kilenc gépet levert. A levert gépek közül legalább 7 a francia vonalak között esett le. A francia gépek valamennyien sértetlenül tértek vissza kiindulási helyükre.

AZ ANGOL HADIKÖLCÖN
ÖSSZEGE

(LONDON.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda pénzügyi körökből arról értesül, hogy a kibocsátandó angol hadikölcsön összege 500 millió angol font lesz. A legnagyobb kölcsön, amelyet valaha Angliától lejegyzésre bocsátottak az 1917. évi hadikölcsön volt, 800 millió angol font összeggel.

AMERIKAI FENYEGETÉS
JAPÁN FELE

(WASHINGTON.) (Rador.) Pittman szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának elnöke kijelentette, hogy amennyiben Japán a jövő évi január hó végéig nem változtathatja meg politikáját és magatartását az Északamerikai Egyesült Államok kinnai érdekeivel szemben, úgy az amerikai szenátus felhatalmazást fog adni Roosevelt köztársasági elnöknek, tiltsa meg az amerikai kivitelt Japán részére.

Rövid távirati hírek

(MOSZKVA.) (Rador.) A Pravda című orosz lap közli a nemzetközi kommunista munkásszövetség végrehajtó bizottságának az egész világ munkásszerveihez intézett felhívását, amelyet az orosz forradalom 22. évfordulójának alkalmából adtak ki.

(LONDON.) (Rador.) VI. György angol király és felesége hétfőn visszatértek Londonba a windsori kastélyból, ahol a hétvégi szünetet, illetve pihenőjüket töltötték.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás november 6-ról a következő jelentést adta ki: Az arcvonal különböző pontjain mérsékelt tűzérési tevékenység.

(HELSINKI.) (Rador.) Az orosz állami tájékoztató iroda jelentése szerint a finn-országi tárgyalások Moszkvában a rendes keretek között folynak és lassu előrehaladást mutatnak.

(HELSINKI.) (Rador.) A finn-országi tárgyalásokra, illetve a nemzetközi eseményekre való tekintettel a finnországi közlekedési választásokat a jövő évre halasztották el.

(MILANO.) (Rador.) Queipo de Llano tábornok, akit Spanyolország szentszéki nagykövétévé nevezték ki, hajón érkezett Olaszországba és vonaton folytatja útját Róma felé.

(OTTAVA.) (Rador.) A Kanadai legfőbb tanácsot arról értesítette az ottavai kormány, hogy Kanada 349.985 bushel gabonával rendelkezik kiviteli célokra.

(ANKARA.) (Dunaposta.) A török nemzeti ünnep alkalmából Ismet Inönü államfő és Horthy Miklós magyar kormányzó között szívélyeshangú táviratváltás történt.

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Tegnap nyertek befejezést a szlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások. Ezek szerint egyelőre 100 millió korona értékű árucserében állapodtak meg, amelynek keretén belül Magyarország serti, mezőgazdasági termékeket szállít Szlovákiának cserébe, faanyagot és különböző ipari termékeket ellenében.

(HÁGA.) (Rador.) Az indiai holland haderő egyik katonai repülőgépe Jáva szigetétől keletre kigyulladt. A gép lezuhant, öt utas szénáé égett.

CAPITOLBAN

Ma kedden utoljára látható!
A leghatalmasabb szovjetfilm!

Az ifjuság diadala

SZERDÁN PREMIER!

HANS ALBERS

Nagy kalandor világfilmje:

Berry Örmester

Enyhülés állott be a finn-országi
helyzetben

(STOCKHOLM.) (Havas.) A Politiken című svéd lap közli, hogy a finn-országi helyzetben lényeges enyhülés állott be, mert a Szovjet mérsékelt igényeit, látva azt az általános rokonszenvet, amely Helsinkiben irányában világszerte megnyilvánult. A lap állítja, hogy a tárgyalások azzal támasztják alá, hogy tegnap a moszkvai svéd, dán, norvég és USA követek megnyugtató jelentéseket küldöttek kormányaiknak.

AZ UJABB OSLO-ÉRTEKEZ-
LET

(KOPPENHÁGA.) (Havas.) Az Oslo-államok jogászai értekezletéről, amely tudvalevőleg tegnap kezdetét vette és a semlegesség megővésének jogtechnikai kérdéseiről foglalkozott, nem adtak ki hivatalos jelentést, mindössze azt közölték, hogy a megbeszéléseken Belgium és Hollandia megfigyelők által képviseltették magukat, míg Svájc távolmaradt a megbeszélésekről.

„A HELYZET SÜLYOS, DE
NEM REMÉNYTELEN”

(RÓMA.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a finn-országi tárgyalások jelenlegi helyzete súlyos ugyan, ennek ellen-

nére remélhető, hogy a Szovjet mérsékelt igényeit és így létrejöhet a megállapodás. Bár a tárgyalásokról a legellenőrzesebb jelentések érkeznek, Rómában mégis az a benyomás, hogy bár a szovjet kormány súlyos katonai érvekkel támasztja alá igényeit, mégis kerülni fogja a tárgyalások megszakítását, mert ebben az esetben elkerülhetetlen volna a háború. Éppen erre való tekintettel Rómában az a felfogás, hogy a helyzet súlyos ugyan, de nem reménytelen.

A FINN BIZOTTSÁG A
MOSZKVAI ÜNNEPSÉGEKEN

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a finn kormány jelenleg tanulmányozza a Moszkvában tárgyaló finn küldöttség jelentését. A finn küldöttséget tegnap a moszkvai svéd meghatalmazott miniszter látta vendégül. Majd a bizottság tegnap este résztvett a Moszkvában rendezett különböző ünnepségeken. A finn küldöttség tagjait a Szovjet kormánya egyébként meghívta, hogy vegyen részt az orosz forradalom mai évfordulóján rendezendő nagyszabású ün-

Háború idején kevesebb kártérítés
jár halálos baleset esetében

(LONDON.) Érdekes döntést hozott a napokban Oliver, a londoni King's Bench törvényszék bírja, egy kártérítési perben. A felperes, egy angol vegyész özvegye férjét tíz hónappal ezelőtt veszítette el egy autószerencsétlenség alkalmával és az alperes, akinek kocsija a szerencsétlenséget okozta, azzal érvelt, hogy a bíróságnak tekintetbe kell vennie, hogy háború van. A bírónak tehát abba a rendkívül érdekes jogi kérdésben kellett döntenie, hogy mi az emberélet értéke a háborús Angliában.

— Tegyük fel, — mondotta a bíró, — hogy mialatt itt ülünk a tárgyalóteremben, hirtelen megszólalnak a szirénák, mire megszakitjuk a tárgyalást s minnyájan az óvóhelyekre menekülünk. Befolyásolhatja-e ez a körülmény a kártérítési összeget. Vagy pedig fordítsuk meg a kérdést és tegyük fel, hogy ez a tárgyalás eltart két napig s közben valami csoda folytán békét kötünk befolyásolhatja-e ez a másik körülmény a kártérítési összeget?

Az alperes ügyvédje erre azzal vá-

laszolt, hogy a háború megváltoztatta az emberélet várható hosszát, illetve az úgynevezett „expectancy-t” (életremény), amelynek alapján a biztosító-társaságok díjtételeiket kidolgozzák. Háború esetén még az otthonmaradt polgároknak sem lehet olyan biztos az élete, mint békében.

A bíró erre háromezer font kártérítést ítelt meg az özvegy és két gyermeke számára s az ítéletet azzal indokolta meg, hogy ha a szerencsétlenség áldozatául esett férj ma élne, harmincegy éves lenne s így eleshetnék a háborúban, sőt, baj érhetne esetleg akkor is ha nem vonulna be, (mondjuk egy légi támadás következtében). Ezeket a körülményeket tehát tekintetbe vette a kártérítési összeg megállapításánál.

Angol jogi körök felfogása szerint béke idején ilyen kártérítési perekben általában négyezer fontot ítélnek meg az angol bírók. A háború okozta kockázat tehát Oliver bíró szerint csak huszonöt százalékkal csökkentheti az élet esélyeit.

Mihály nagyvajda-trónörökös névnapja

(BUCURESTI.) (Rador.) Az Országos Szervezet parancsnoksága elhatározta, hogy úgy az iskolai, mint az iskolán kívüli Országos Szervezetek november 8-án nagyszabású ünnepség keretében ünneplik meg Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös születés és névnapját. Az ünnepségeket a nemzetnevelési minisztérium rendelkezése, illetve utmutatása szellemében fogják megszervezni. Az összes hatóságok és társadalmi intézmények egyetértésével is méltó módon fognak megemlékezni a nagyvajda-trónörökös névnapjáról.

Nagyonfontosságú kari kérdéseket tárgyalt le a Romániai Népkisebbségi Ujságírók Egyesületének elnöki tanácsa

(TIMISOARA-TEMESVÁR.) A Romániai Népkisebbségi Ujságírók Egyesületének elnöki tanácsa november 5-én Temesváron az Ujságíró Klub helyiségében Sárkány Gábor központi elnök, továbbá a bucaresti, aradi, brassói, kolozsvári, nagyváradi, nagyszebeni és szatmári csoportok képviselőinek részvételével nagyonfontosságú ülést tartott. A kolozsvári csoportot az ülésen Végh József, a csoport elnöke és Karádi Nagy Lajos titkár képviselték. Az ülésen Sárkány Gábor elnök bejelentette, hogy az egyesület módosított alapszabályait a kolozsvári törvényszék jóváhagyta. A szervezetből egyesületté átalakult ujságírói érdekeket képviselő közület

jogerősen elnyerte a jogi személységet

és így további működésének nincsen semmi akadály. Beszámolt az elnök a kormány illetékes tisztségűivel az ujságírói céh, illetve ujságírói kamarák megszervezésének kérdésében lefolytatott sorozatos tárgyalásokról, amely alkalmakkor az egyesület hivatalos képviselői leszögezték azt az álláspontjukat — és ez a kormány illetékes tisztségű részéről teljes megértésre is talált — hogy

az egyesület, mint a romániai népkisebbségi ujságírók törvényes érdekképviselői szerve, eddigi önállóságának csorbitatlan fentartása mellett kíván működni a jövőben is

és nem azonosítja magát azokkal a törekvésekkel, amelyek az egyesületnek valamely más közület keretében aloszállyként való beolvadását célozzák. Az elnöki tanács elhatározta, hogy a kollektív szerződés megkötésére Nagyváradon, Temesváron és Aradon megteszi a szükséges intézkedéseket, a drágaságra való tekintettel pedig országos jellegű fizetésszabályozási mozgalmat indít. A kolozsvári csoport titkár javaslatára elhatározta az elnöki tanács, hogy

az egyesület tagjainak önmegadózatásával segélyalapot létesít a katonai szolgálatra behívott ujságírók és azok családtagjainak megfelelő támogatása érdekében.

Az elnöki tanács Végh József kolozsvári csoportelnököt az eltávozott Szász Endre helyébe első alelnöknek kooptálta, a központi elnöki tanácsot pedig a kolozsvári csoport képviselőitében az eltávozott kolozsvári elnöki tanácsosok helyébe Karádi Nagy Lajos, dr. Veres Endre, Tóth Sándor és Horosz Béla ujságírókkal egészítette ki. Több nyugdíjügy és gazdasági kérdés elintéztése után az elnöki tanács elhatározta, hogy megteszi a szükséges előkészületeket a kisebbségi ujságírók országos kongresszusának Tusnádfürdőn való megtartására és intézkedett, hogy a kongresszusra leutazó tagok részére megfelelő vasuti jegykedvezményt biztosítsa.

II. Károly király Öfelségét képviselte a királyi helytartó a vasúti pályáról 17. gyermekének keresztelőjén

Tataru Coriolan királyi helytartó eredményes szemléltette Szilágy és Szatmár vármegyéikben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó a műszaki szolgálat főnökeként, Szamostartomány közigazgatási osztálya igazgatójának és kabinetigazgatójának kíséretében az elmúlt héten Szamostartományban ellenőrző és tájékoztató szemléletet végzett. Dr. Tataru királyi helytartó, régi elvéhez híven, a helyszínen tanulmányozta a különböző kérdéseket, különösen azokat, amelyek az ország északnyugati vidékén felmerültek és amelyek jelentősége különösen most, a tél küszöbén fokozódik és amikor a belföldi és külföldi helyzet is fokozottabb gondot igényel a nemzetgazdaság irányításában, mint bármikor és bárhol.

A királyi helytartó közigazgatási műszaki és gazdasági szemlélet tartott Kraszna, Zilah, Szilágyceh községekben és városokban, valamint Szilágy megye több községében és a Szatmármegyében levő Nagysomkut községében. Ennek a szemléletnek a során megtekintette a szilágy megyei utakat és megtekintette a szükségesnek mutatkozó intézkedéseket, hogy az utépítési és utjavítási munkákat meggyorsítsák.

A nagysomkuti iskola felszerelése

Annak idején megírtuk, hogy Szamostartomány tanügyi tanácsa értekezletet tartott az elmúlt hónapban a királyi helytartóságon. Ennek során részletesen tárgyalta a Nagysomkuton felállítandó iskolának a kérdését, mely a főelemi (7 osztályos) elemi iskolák

tanítói részére gyakorlati kiképző központot kíván létesíteni Nagysomkút községben. A szemlélet során és a tanügyi tanács határozata alapján dr. Tataru Coriolan királyi helytartó az iskola székhelyén lefolytatta a szükséges szemlélet és vizsgálatot és megtette a szükséges intézkedéseket annak a gyakorlati iskolának megfelelő felszerelése a szükséges butorokkal és egyéb használati tárgyakkal való ellátása érdekében.

A királyi keresztapa nevében

A szemlélet során dr. Tataru Coriolan királyi helytartó II. Károly király Öfelségének képviselőjeként részt vett Szatmáron Panu vasúti pályáról tizenhetedik gyermekének keresztelőjén. Az ujszülött, aki az ország Legfőbb Ura támogatásának örvend, a keresztelésben a Péter nevet kapta. Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó II. Károly király Öfelségének, mint keresztapának megbízásából 10.000 lej adott a bő gyermekáldású családnak, maga a királyi helytartó pedig a helytartóság részéről 5000 lej adománnyal támogatta a családot.

Az eredményes és tapasztalatokban gazdag szemlélet után dr. Tataru Coriolan királyi helytartó visszatért Kolozsvárra tegnap hétfőn este pedig a gyorsvonattal elutazott a fővárosba, ahol Szamostartomány több fontos hivatalos ügyét intézi el a különböző minisztériumokban.

olaj kilóját. Az árak további emelkedésének meggátolása érdekében a nemzetgazdasági minisztérium egyidejűleg elhatározta, hogy nem engedélyezi a növényi olajnak és a napraforgó mag-nak Romániából való kivitelét.

BIZONYÍTÉKOK

(BUCURESTI.) (Rador.) A Tempo című fővárosi lap az áruüzérkedéssel foglalkozva a következőket írja: „Az áruüzérkedés elleni harc ezen a héten új fejezetbe érkezett. A város vezetőiségének több kartell és nagykereskedő ellen bizonyítékok vannak a kezében, amelyeket Dombrovski tábornok, Bucuresti főpolgármestere rövidesen az elé a miniszterközti bizottság elé fog terjesztani amelyet a miniszter tanács az áruüzérkedés megfékezésére küldött ki.

TILOS A KENYÉRÁRAK EMELESE

(BUCURESTI.) (Rador.) A nemzetgazdasági minisztérium az árak emelkedésének és a drágaság növekedésének megakadályozása céljából elhatározta, hogy változatlanul érvényben tartja a jelenlegi kenyérárakat. Ennek a határozatnak oly módon kívánják gyakorlati érvényt szerezni, hogy minisztertanács határozat értelmében a Nemzeti Szövetkezeti Intézet fogja ellátni a kereskedelmi malmokat és a péktüzemeket a kenyérsütéshez szükséges liszttel. Ebből a fővárosi fogyasztása részére szükséges kenyeret fogják sütni. Annak a búzának az ára, amelyet lisztőrlésre, illetve kenyérsütési célra a fővárosi kereskedelmi malmok, illetve a péktüzemek rendelkezésére bocsátanak, nem haladhatják meg vagononként a 44.000 lejt, franko Bucuresti vasúti állomás vagonba rakva. Ez a buza 75 százalékos fajsúlyú és 3 százalékos idegen anyaggal lehet kevert.

Újabb halálos autószerencsétlenség történt a Felek-hegytetőn

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap este két végzetes baleset történt a Feleki-hegy tetőjén. Az utóbbi időkben nap-nap után történik hol halálos természetű, hol súlyos következményekkel járó autószerencsétlenség a Feleki-hegytetőn. Tegnap délután 5 és 6 óra között Torda felé haladva a 8660. bukaresti rendszámú luxusgépkocsi, amelyet Zamfir Ioan sofőr vezetett és amely gépkocsiban Gheorgescu Nicolae fővárosi mérnök ült, eddig még meg nem állapított körülmények között a Feleki-hegy tetőjén felborult az árokba és utasait maga alá temette. A mérnök súlyosan, míg a gépkocsivezető szerencséjére csak könnyebb természetű külső sérüléseket szenvedett. A baleset áldozatait egy arra haladó idegen gépkocsi felvette és beszállította a kolozsvári sebészeti klinikára, míg a súlyos összerongálódott járművet lovakkal vonszolták be a közeli Felek községbe.

A másik autószerencsétlenség is a Feleki-hegy tetőjén történt tegnap este, amikor a 11006. C. jelzésű tehergépkocsi egy villanyoszlopba rohant bele és ennek következtében a tehergépkocsi felborulva, valósággal pozdörjává zúzódott. A gépkocsivezetőt, akinek személyazonosságát még nem lehetett megállapítani, válságos állapotban szállították be a klinikára. A tehergépkocsi két munkás ült, akiket Nagyváradra akartak szállítani. Ez a két szerencsétlenség soru munkás szörnyet halt. A holttestüket beszállították a kolozsvári törvényszék bonctani intézetébe.

Mindkét borzalmas szerencsétlenség ügyében a hatóságok érélyes vizsgálatot folytatnak.

Köszönetnyilvánítás. Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, kik szeretet unokaöcsénk, Cozma Victor temetésén jelenlétükkel fájdalom munkát enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

INGYEN!

Havi abonát nem adhatok, de 900 lejért igen. A közismert Jancsi „Bucuresti” étterem volt vezetője átvette az

EURÓPA-ÉTTERMET
STR. REG. MARIA 6. ALATT

Mélyem tisztelt vendégeimnek szíves pártfogását kérem. Küllöment fajborok.

25 LEI EGY MENÜ
ÉTLAP UTÁNI!

Minden este a közkedvelt

László Jenő
Jass-zenekara játszik

Vacsora után tánc.

Drákói szigorúsággal megbüntetik az árdrágítókat

A kormány szigorúan ellenőrzi a behozatali kereskedelem tevékenységét és megtiltotta a növényi olaj és a napraforgómag kivitelét

(BUCURESTI.) (Rador.) Bujoiu mérnök, nemzetgazdasági miniszter a legszigorúbb megtiltó intézkedéseket foglaltatott a drágaság letörése és az árak további emelkedésének megakadályozása érdekében. A miniszter megállapítása szerint

az árak ugrásszerű emelkedésének nincs semmi törvényes alapja és így annak következtében nem engedheti meg a fogyasztók kiuzsorázását.

Hivatalos megállapítást nyert, hogy egyes kereskedők, arra való hivatkozással: nem tudhatják, hogy milyen árfolyamot kell megfizetniük az import árukért a devizákat, egyszerűen felemelték az árucikkek árát. De az is hivatalos megállapítást nyert, hogy a romániai piac bőséges mennyiségben rendelkezik nemcsak élelmiszerekkel, hanem a többi elsőrendű szükségleti cikkekkal is és így semmi indoka nincs az árak nagyarányú emelkedésének.

A kormány jelenleg tárgyalásokat folytat Amkarában, hogy megfelelő

mennyiségű gyapotot kössön le Egyiptomból. A behozattal foglalkozó kereskedelem semmiféle kockázatot nem vállal az új külkereskedelmi rendszer következményében, mert azokat a devizákat, amelyek a külföldi áruk kifizetésére szükségesek lesznek, a kormány, illetve a Nemzeti Bank megfelelő árfolyamon fogja az importőrök részére felajánlani. Mindazokat a kereskedőket, akik minden indok nélkül felemelték az importáruk eladási árát és így módon meg nem engedhető hásonhoz kívánnak jutni,

az érvényben lévő törvények legszigorúbb büntető rendelkezéseinek alkalmazásával sújtják.

Szigorúan megbüntetik azokat a kereskedőket és termelő vállalatokat is, akik kartellcikké árát emelik fel. A kartellek működését ellenőrző legfőbb tanács megvizsgálta a romániai növényolajgyárak kérését és engedélyezte, hogy a növényi olaj árát kilónként 1 lej 50 banivel felemeljék. A jelentékeny áremelés ellenére egyes kereskedők 56 lejért árulják a növényi

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(52.)

Jessy komoly, méltóságteljes főhaj-tással fogadta a bókákat. Nem nevetett nem ragyogott benne a tetszenivágyó kacérság felbuzduló élénksége, amint mélyen belenézett Harry szemébe. Lassan beszélt, minden szavának különös jelentőséget adva.

— Ön amerikai?

— Nem német vagyok.

— Mi hozta Amerikába? Csak rövid ideig fog itt tartózkodni, azután visszatér hazájába?

— Nem, itt szándéksom leélni életemet. Hogy miért jöttem? Látja, miss, ebben a pillanatban magam is elfelejtettem és úgy érzem, hogy csupán azért jöttem, hogy magát láthassam és bámulója legyek.

Jessy komolyan bólintott.

— Érttem a gondolatát. Ön is hisz a rendeltetésben? A végzetes pillanatokban? A szerelem mindenható varázsában?

— Azt hiszem, hogy ettől a pillanattól kezdve hiszek — mondta Harry talán nem annyira meggyőződéssel, mint a stílus kedvéért. Tapasztalásból tudta, hogy minden nővel a saját különös nyelvén kell beszélni, temperamantumához, gondolkodásmódjához, érzelmi világához képest. Csakis az biztosíthatja a sikert.

— Mindig kerestem valakit, aki úgy érez és gondolkodik, mint én — mondta Jessy halálos komolysággal és gyönyörű szemét babonázó áhitattal emelte Harryra. Örülök, hogy megtaláltam.

Természetesnek tartotta, hogy Harry karjába kapaszkodjék és szinte ünnepélyesen birtokába vegye, mint e pillanattól fogva kizárólag és jogos tulajdonát.

Általában keveset beszélt. De szemét többet le nem vette Harryról. Senki sem létezett reá nézve a ragyogó bálszteremben Harryn kívül és szemmel láthatólag ugyanezt a teljes odaadást várta tőle is.

Ismerősei hódolattal köszöntötték, amint elhaladt mellettük, de háta mögött megindultak a hol gunyos, hol szánakozó megjegyzések.

— A kis vércseszívű galamb, most megint talált újabb áldozatot, akit halálra kinez.

— Ki vajon az elragadtatott fiatal ember, aki olyan büszkén nyújtja karját Jessy Belownynak. Szegény, ő se tudja, hogy mire vállalkozik.

Harryt érdekelte a csodaszép leány. Híuságának is hízelt, hogy ime ez a legszebb, leggazdagabb nő a teremben, máris milyen halálos komolysággal behódolt neki. Különben is rég nem volt női társaságban. Minden idegére jóleső villanyszikrák élénkítésével hatott a gyönyörű leány simuló közelsége. Nem fukarkadott udvarlással. A leány meggyőződéssel hallgatta.

— A maga hazájában is örökkévalónak, végzetesnek tartják a szerelmet? — kérdezte elgondolkodva.

— Attól függ, hogy kivel találkozik az ember. Nem mindenki tud egyformán érezni. Nem is érdemelne meg mindenki, hogy az ember végzetesen és örökre szeresse.

— Szeretett még rajtam kívül más is? — kérdezte csodálatos naivsággal a leány.

— Hiszen magát, drága miss Jessy, csak most ismertem meg. Magának talán nem voltak udvarlói, hódolói, mielőtt engem ismert volna?

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Vasárnap: Román Kupa forduló

(BUKAREST.) A román labdarúgószövetség rendelkezése szerint vasárnap bonyolítják le a Román Kupa tizenhatos fordulóját. Három bukaresti egyesület: a Venus, Rapid és a Sportul Studentesc valószínűleg halasztást kap a kupamérkőzéseknek lejátszására, mivel játékosaiknak a főváros csapatának Bécs elleni mérkőzésére. A kupaforduló műsora ez:

Bukarestben: Olimpia—FC Carpați, Socec—Rapid, Viforul Dacia—Unirea Tricolor, Gloria—Carmen.

Resicán: RMTE—UDR.

Csernovicban: Dragos Vodă—Răpensia, Caurum—Victoria.

Brailában: FC Braila—AMTE.

Ploestiben: Tricolor CFPV—Juventus.

Medgyesen: Sparta—Venus.

Kisenevben: Makabi—AS Constanța.

Aranyosgyéresen: Sodronyipar—Makabi (Bukarest).

Szatmáron: Olimpia CFR—Gloria CFR.

Brassóban: Astra—Minerul—Lonea mérkőzés győztese.

Craiován: FC Craiova—Sportul Studentesc.

Szerdán jelöli ki csapatát vitéz
Ginzery szövetségi kapitány
a jugoszlávok ellen

(BUDAPEST.) Vitéz Ginzery Dénes, az MLSz kapitánya tegnap este csak keretet jelölt ki a jugoszlávok elleni mérkőzésre. Csapatát a szerdán megtartandó edzőmérkőzés tapasztalatai alapján állítja össze. A válogatott keretben a következő játékosok kaptak helyet:

Kapus: Boldizsár, Tóth.

Hátvéd: Biró, Polgár, Korányi.

Fedezet: Király, Szalay (Ujpest), Szalay (Nemzeti), Sárosi III., Balogh.

Csatár: Kincses, Béky, Vincze, Tu-

ray II., Sütő, Sárosi dr., Vidor, Tóth III., Kiszely.

A JUGOSZLÁV KAPITÁNY
SEM ALLITOTTA ÖSSZE
CSAPATÁT

Belgrádból jelentik: A jugoszláv szövetségi kapitány a vasárnap elődöntésre kerülő jugoszláv—magyar válogatott mérkőzésre egyelőre 25 játékosból álló keretet jelölt ki. A csapat összeállítását csak csütörtökön hozza nyilvánosságra a szövetségi kapitány.

FC Ploesti, Mica és Crisana
a ligabajnokság élén

I. csoport:

1. FC Ploesti	8	8	0	0	45:4	16
2. AS Constanța	8	6	0	2	33:19	12
3. FC Craiova	8	5	1	2	20:11	11
4. NAC	8	5	0	3	28:26	10
5. FC Braila	8	4	1	3	12:17	9
6. Muresul	8	4	0	4	27:19	8
7. Astra	8	3	3	2	15:21	7
8. Dragos Vodă	8	2	0	6	12:18	4
9. Victoria	8	0	2	6	7:25	2
10. FC Nistru	8	0	2	6	2:29	2

II. csoport:

1. Mica	8	7	0	1	20:4	14
2. Kinizsi	7	6	0	1	23:14	12
3. Electrica	8	6	0	2	16:12	12
4. Vulcania	8	4	1	3	11:9	9
5. Jiul	7	3	2	2	13:7	8
6. Minerul	7	3	1	3	8:10	7
7. CFR Piskl	8	2	1	5	5:12	5

8. Gloria	7	1	2	4	15:18	4
9. Sparta	7	1	1	5	9:21	3
10. CFR T. S.	8	1	0	7	8:20	2

III. csoport:

1. Crisana	8	8	0	0	30:4	16
2. Universitatea	7	6	0	1	24:10	12
3. Oltil	7	4	2	1	17:7	10
4. Sodronyipar	6	4	0	2	10:2	8
5. Monopol	8	2	1	5	8:17	5
6. RMTE	4	2	1	0	9:5	4
7. Cement	6	2	0	4	10:13	4
8. Törekvés	6	1	2	3	9:15	4
9. Olimpia	6	1	1	4	6:10	3
10. Victoria	8	0	0	8	5:36	2

BUKARESTI CSAPATOK RANGSORA A NEMZETI BAJNOKSÁGBAN

1. Sportul Stud.	3	1	2	0	11:7	4
2. FC Rapid	3	1	2	0	9:8	4
3. Unirea Tricolor	4	1	1	2	4:8	3
4. Venus	3	1	1	1	6:4	3
5. Juventus	3	0	2	1	3:6	2

A szamosmegyei Domokos község
lakói 1469 lejt adományoztak a
leégett Józseffalva javára

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megemlékeztünk arról a lélekemelő ünnepről, melynek keretében felavatták az új építet Józseffalvát. Nyolcvannégy lakóház és gazdasági épület már tető alatt van és a szívek és lelkek megértő összefogása folytán 84 család folytathatja munkáját és tevékenységét a köz érdekében. A nemes és áldozatkész munkában a romániai magyarság nagy számban vette ki részét nemeslelkű adományaival, természetben és készpénzben nyújtott segítségével lehetővé téve a porráégett falu felépítését.

Ilyen adakozó szívekkel járultak hozzá a józseffalviak segélyezésére a Szamosmegyében levő Domacuseni—Domokos református egyházközség hívei is. Ez a község Szamosmegyének egyik legszegényebb vidékén fekszik, de azért a lakosság Csatlós Mihály református lelkész útján 1469 lejt küldött be szerkesztőségünkbe, hogy juttassuk el a józseffalvi tűzkárosultak részére. A falu lakossága készpénzben vagy természetbeni adományban (buza és tengeri, amit a helyszínen értékesítettek) gyűjtötte össze a hozzájuk juttatott összeget. Az adományokat lapunk útján az alábbiakban nyújtazzuk:

Csatlós Mihály ref. lelkész 100 lej, Kupás Deák Erzsébet ref. tanítónő 100 lej, Molnár János Andrásé 50 lej, Molnár Rózi pandó 10 lej, Molnár Márton 20 lej, Kahán György 50 lej, Vaum Juliska 10 lej, özv. Jós Jánosné 75 lej, Pál György

50 lej, id. Szgyártó István 20 lej, Molnár István Gyurilkó 20 lej, özv. Molnár Józsefné (Berta néni) 50 lej, Balázs István 10 lej, Papp Sándor 20 lej, Miklós József presb. 75 lej, Barta Samu 20 lej, Vékony Márta 10 lej, Szabó József 15 lej, Gáspár József 10 lej, Kohán János 20 lej, Pál János Nagy 5 lej, Szgyártó Sándor anyikó 5 lej, Molnár Dánfel 10 lej, Kovács Sándor 10 lej, Pál József Sándoré 10 lej, Miklós Kati 10 lej, Pál Sándor egyházi 37 lej, Molnár József borimánya 15 lej, Miklós József borimánya 40 lej, Molnár István Kisandris 50 lej, Kupás József 75 lej, ifj. Miklós Sándor Mici 10 lej, Dénes István 10 lej, Molnár István Miska 10 lej, Miklós Ráki 10 lej, Pál András bancsi 20 lej, Miklós Zsuzsa 10 lej, Molnár Sándor Mihályé 2 lej, Miklós Istvánné Kiskati 10 lej, Kohán Éva 20 lej, Pál Sándorné 15 lej, Pál Sándor pandó 37 lej, Gergely Sándor petilkó 37 lej, Pál Samu 18 lej, Molnár Sándor petibandi 18 lej, Miklós Éva B. 11 lej, Miklós Éva Józiska 11 lej, Molnár András Gyuri 22 lej, Molnár Rózi Gyurilkó 10 lej, ifj. Szgyártó István 10 lej, Tótfalusi Miklós 20 lej, Molnár Jánosné firi 4 lej, Pál Sándor Nagypál 10 lej, Papp István 10 lej, Molnár József Juliska 20 lej, Papp József 37 lej, Molnár Dánfel kúrator 75 lej.

Fenti összeget, a község jölelki lakóinak adományát a józseffalviak nevében köszönettel juttatjuk el a rászorult szegény falu lakosságának és nagyon köszönjük Csatlós Mihály református lelkésznek fáradozását, aki az összeget összegyűjtötte és hozzájuk utalta.

Berlin—Szófia 4:2 (2:1). Berlinben folyt le a két város futballmérkőzése 18.000 néző előtt. A bolgárok igen jó játékot mutattak, a németek viszont határozott felépítésüknek köszönhetik győzelmüket.

Rádió

SZERDA, november 8.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12,10: Lemezek. 13,30: Déli zene. Dumitrescu zenekara. 15: Hírek. 15,10: Időszéri közlemények. 19,17: Román tánclemezek. 19,50: Hírek. 20,10: Román lemezek. 21: Flondor: Mos Ciorlan. 22,50: Mihail Radu zongorázik. 23,15: Tánclemezek. 23,45: Hírek. utána hírek magyar nyelven. Majd könnyű zene.

Budapest I. 7,45: Torna, hanglemezek, étnrend. 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Hanglemezek. 13,40: Hírek. 14,30: Szalonzene. 15,30: Hírek. 17,15: Diáklőra 17,45: Hírek. 18,15: Közvetítés a főzőtanfolyamról. 18,40: Zenekar. 19,45: „Erdélyi újságírók” Zagoni Dezsőné felolvasása. — 20,15: Hírek. 20,25: Katonamóták. 21: Boszorkánytánc, hangjáték. 22,40: Hírek. — 23,05: Hegedűszonáták. 24,20: Tánclemezek. 1,05: Hírek.

Reuter jelenti:

(PÁRIS.) A francia kormány elrendelte, hogy azoknak a frontharcosoknak, akik ütközetekben vesznek részt naponta és fejenként 10—10 frank fizetési pótlékot utalványozzanak ki.

(BERN.) Svájce aranyfedezete a háboru kitörése óta 31 millió frankkal csökkent. (DE HAAG.) A holland kormány elhatározta, hogy áttér a racionalizálási módszerre.

(KÖPPENHAGA.) A megterpedőzt „Kanada” gőzöst a kormány ki akarta javíttatni. A szakértők véleménye szerint a hajó olyan sérüléseket szenvedett, hogy javítása lehetetlen és ezért csak roncsként kezelhető.

(BRÜSSZEL.) A brit hadihajók feltartóztatták az „Otto 277” belga halászhajót átvizsgálás végett. A brüsszeli kormány emiatt tiltakozást jelentett be az angol külügyi hivatalnál arra való hivatkozással, hogy nem teher szállító gőzről, hanem ipart űző hajóról van szó, melynek lefoglalása ellenkezik az idevágó nemzetközi megállapodásokkal.

(DE HAAG.) A németalföldi hatóságok nagyarányú kémkedésnek jöttek nyomára. A nyomozást lázas iramban folytatják. Hír szerint szennyezés letartóztatások várhatók.

(ATHÉN.) A Nikolaos Menikidesz görög gőzös aknára futott és elsüllyedt. Legénysége közül 17-et megmentettek, míg 2 matróz eltűnt.

(KÖPPENHAGA.) A dán fedezeti aranykészlet a háboru kitörése óta 37 százalékkal, a mervég 18 százalékkal, a finn 12 százalékkal és a svéd 5 százalékkal csökkent.

(WASHINGTON.) Az USA sajtó szerint az új hajózási törvény az egyesült államokbeli hajózási vállalatoknak évi 50 millió dollár kárt okoz.

(BERLIN.) Észtország hazarendelt berlini követe tegnap hagyta el a német fővárost. A pályaudvaron ünnepélyesen búcsúztatták.

(LONDON.) Tegnap két vasúti postakocsiban támadt tűz, amely a kúldemények egy részét megsemmisítette. A vizsgálat kiderítette, hogy ezuttal is robbantó por okozta a tüzet. A nyomozás folyik.

(LONDON.) VI. György király táviratban közölte meg a palesztinai főrabbi hódoló sürgönyét, amelyben az uralkodót a szentföldi zsidóság hűségéről biztosította.

(BRÜSSZEL.) Tegnap délután Liege feletti idegen nemzetiségű repülőgép jelent meg, amely a figyelmeztető lövésekre sietve menekült a belga légi felségi területekről.

(LONDON.) A brit dominiumok területén katonai iskolákat állítottak fel az anyaország kiküldetnek felügyelete alatt.

(BERLIN.) A német kormány elhatározta, hogy november 20-tól kezdve felemeli az ételnemiek áfáját. Figyelemre méltó, hogy a vaj és a tojás fogyasztást 100 százalékkal emelni fogják.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány hivatalosan értesítette a fasiszta kormányt, hogy részt vesz a római világkiállításon.

A világválság a római katolikus Egyházmegyei Tanács jelentésének tükrében

**„Az erős lélek hisz a jobb jövőben és sohasem csügged el!”
Emelkedett a katolikus elemi és középiskolákba járó tanulók száma**

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az Erdélyi Római Katolikus Egyházmegyei Tanács november 16-án tartja évi közgyűlését a kolozsvári római katolikus gimnázium dísztermében. A közgyűlés alkalmából az igazgatótanács terjedelmes jelentést adott ki, amely az elmúlt év küzdelmes munkájáról, annak eredményeiről és az egyházi javakért folytatott harcokról ad számot.

„ROMBOLÓ ERŐK FÉLELMETES VIASKODÁSA REMEGTETI MEG A SZÍVEKET”

„A múlt 1938. november 17-én megtartott közgyűlésünk óta a világválság méretei fokozódtak — hangzik a jelentés. — Egyesek és közületek féltő aggodalommal figyelik ezt a válságot, amely alapján rendítheti meg az emberi művelődést, teheti semmivé a keresztény népek küzdelmes munkáját és ennek a munkának sok drága szellemi és anyagi értékét.

A várvárt béke napja késik, sőt ehelyett romboló erők félelmetes viaskodása remegteti meg az emberi szíveket, amelyek pedig ösztönösen sóvárogznak minden nemes, szép és jó után. Mindenki érzi, hogy nyomában veszélyek leselkednek, mint sötét árnyak, amelyek mindenkire mindennap lecsaphatnak. A ma munkáját a holnap féltelme árnyékolja és bénítja meg. De azért szabad-e kétségbeesni?

Az erős lélek hisz a jobb jövőben, soha nem csügged el; hisz a józan ész erejében, amely az emberek jó és nemes érzéseit mindig szent hevületben tartja és munkára, küzdelemre sarkalja. Hisszük, hogy a küzdelmes életet élő és békét kereső ember mégis csak egyszer magára talál — megtalálja lelkének békéjét és nyugalma; megtalálja, ha tekintetét a mélységekbe, a magasságok felé veti, ha belefogózik azokba a törvényekbe, amelyek az idők változásával sem változtak, hanem örökérvényűek, mivel az embersorsot mérő Istentől erednek, aki felül áll minden haragos emberi indulaton és szenvedélyen, minden romboló erőknél és hatalmasságokon.”

HÓDOLAT KRISZTUS FÖLDI HELYTARTÓJÁNAK

A fenkölt lélekből fakadó bevezető után megemlékezik a jelentés arról a mérhetetlen veszteségről, amely az egyházat XI. Pius pápa Őszentsége halálával érte, majd örömmel szól Krisztus új földi helytartójának, Pácellai bíboros személyében történt megváltásáról. Külön fejezet ad számot Márton Áron apostoli kormányzó püspöki kinevezéséről, majd arról a lélekemelő ünnepségről, amelynek keretében a hívők által rajongásig szeretett főpásztort Kolozsváron felszentelték.

A TANINTÉZETEK MUNKÁJA

A jelentés a továbbiakban beszámol az Egyházmegyei Tanács kebelében az elmúlt közgyűlés óta bekövetkezett személyi változásokról. Kiemeli azt a nagy örömet, amely a hívők lelkét eltöltötte Sándor Imre székelyudvarhelyi főesperes, plebános püspöki általános helytartóvá történt kinevezésével.

Hosszasan foglalkozik a jelentés a tanintézetek munkájával.

Megállapítja, hogy a tanulmányi előmenetel az elmúlt évben kielégítő volt.

Sok nehézséget okozott a tanulók számára, hogy a román tárgyak anyagát román szerzők írták. A nehézségek kiküszöbölésére az Egyházmegyei Tanács

nács magyar tanerőkkel íratva meg a könyveket.

A kultuszminisztérium az elmúlt évben elrendelte az Országos-intézmény bevezetését a hitvallásos iskolákban is. Az igazgatótanács az ügyben tárgyalásokat folytatott a többi magyar iskolafenntartó egyházzal, hogy a kérdésben egységes álláspontot foglaljanak el.

Az egyház nem mondhat le az ifjúság minden rétegének vezetésére vonatkozó törvényes jogáról, s ragaszkodik ahhoz, hogy a reája bízott ifjúság az Országos-intézményről szóló törvény keretei között ugyan, de mint különálló egység, saját anyanyelvének és vallási szertartásainak zavartalan gyakoroltatása mellett a saját képzett vezetői alatt vegyen részt az Országos-intézményben.

A földműves iskolák és tanítóképzők helyzete

Külön fejezet foglalkozik a radnóti és kézdivásárhelyi földművesiskola, valamint a marosvásárhelyi tanító- és tanítónőképző intézet működésével, majd az elemi iskolák megerősödéséről ad számot.

Az Egyházmegyei Tanács 18 esperesi kerületében összesen 51.367 római katolikus iskolaköteles gyermeket tart nyilván.

Ezek közül állami iskolába jár 34.152 gyermek, míg a hitvallásos iskolába 14.897. Öröndetesen szögezi le a jelentés, hogy

az elmúlt évben emelkedett a hit-

Sulyos sérelmet jelentett az Egyházmegyei Tanács részére az a miniszteri rendelet, amely az állami tanerők nyugdíjazásáról szóló törvényt kiterjesztette a felekezeti tanárookra is. A rendelkezés 11 tanárt érintett, akiket szeptember elsejével nyugdíjazni kellett.

Az elmúlt évben összesen 1464 tanuló iratkozott be az Egyházmegyei Tanács fenhatósága alá tartozó nyolc fű középiskolába, az év végén vizsgát tett összesen 1405 növendék. A most folyó tanévre már 1550 főre emelkedett a tanulók száma.

A leányközépiskolákban az elmúlt évben 1540 volt a beírt tanulók száma.

Vizsgát tett 1470 növendék. Az idei tanévben a növendékek létszáma már 1593 főre emelkedett.

vallásos elemi iskolába járó tanulók száma.

A nagyszebeni római katolikus Teréz-árvaház, amely a román és a magyar kormányok között létrejött megegyezés alapján ismét visszakérült az egyház birtokába, a múlt évben nyílt meg újra, felemelt növendékszámával.

Foglalkozik végül a jelentés a tanoncok hitvallásos nevelésével, a csik-somlyói Egészségház működésével, majd rátér az egyház anyagi természetű ügyeire. Beszámol a különféle építkezési munkálatokról, a gazdaságok helyzetéről ad pontos képet és a különféle alapítványok és jogi ügyekben ad tájékoztatást.

Pórujárt szerelmesek

VAGY:

a leányszöktetés különös epilógusa

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Dumitru Nicolae Ciureluti községi legény házasodni akart. Fiatal volt, alig 18 éves és nagyon beleszeretett Osil Máriába, a falu szépebe. Csak a szülők voltak ellene a házasságnak. Ha ez nem történt volna, minden ment volna a maga rendjén. Még vagyont, huszonöt hold földet, gyümölcsösöt, kis házat is kaptak volna a fiatalok. De a leány szülei határozottan kiutasították az ifju udvarlót.

Dumitru bosszút esküdött. Tegnapra virradó éjjel belopózott szerelméhez, akit megszöktetett. Azután vizsdatért, elhajtotta a kisbirtok egyetlen lovát szekereitől és benne három zsák buzával együtt. Később újra visszasaont a Osilék házába, ahol fejcsével összetörte a kerítést és beverte az ablakokat, majd mint, aki jól végezte dolgát, eltávozott. Ujdonsült vadházastársával feltűnt a „hozomány” tetejére és elhajtottak. Lámpa azonban nem volt náluk és a sok esőzés következtében járhatatlanná vált uton a falu határában a meglehetősen rozoga állapotban lévő szekér befordult nászutasaival a sáncho. A nászutas asszony lábtörést szenvedett és kórházba került. A károsult após megtette a feljelentést a leányszöktető legény ellen.

Amerikába megy — „Hacsek és Sajó” Zsidó színház Budapesten — Beszélgetés „Hacsek”-kel, akit rokon kapcsolatok fűznek Erdélyhez

(BUDAPEST.) Hacsek és Sajó — ha nem is mindenki által kedvelt, de mindenesetre érdekes színpadi figurák voltak. Ma találkoztunk az uccán Komlós Vilmossal, vagyis Hacsekkel. Komlóst rokon kapcsolatok is fűzték valamikor Erdélyhez: hugát az egyik ottani költő vette feleségül, az asszonyka azonban pár évvel ezelőtt meghalt.

— Mi ujság, művész ur?

— Kérem, megyünk Amerikába. Én, meg Herczeg. (Ez a Sajó.) Incze Sándor dolgozik kint az ügyünkben és legutóbb írta, hogy nemsokára indulhatunk.

Elmondja, hogy ő talán még felléphetne Budapesten, mert felvették az Artista Egyesületbe, Herczeg azonban onnan is kimaradt. De ő is csak kávéházban szerepelhetne.

— Nagy kár, kérem, nagy kár. Pedig mi igazán csak mulattattuk az embereket, nem is akartunk soha egyebet. Még ha valamelyik gróf vagy herceg is estélyt adott és szórakoztatni akarta a vendégeit, minket hívott, hogy játszunk el a kastélyában egy pár jelenetet. Edelsheim-Gyaluiéknál meg más arisztokratáknál, sőt egészen magas helyeken is játszottunk.

Komlósnak három felnőtt gyermeke

van, ezenkívül a szüleit is tartja. Az utóbbi hónapok megöszitették.

— Mit csinál Mikes Imre? A volt sógorom révén rokonom.

A neves és harcos erdélyi ujságíróról nagyon érdekes híreket kaptunk Franciaországból.

— Ezt majd legközelebb megírjuk Önnek... itt az ujságban.

— Haha! Hol leszek én már akkor?

Igaz, hogy maradhatnék, mert most lesz majd zsidó színház. Ott csak zsidó nézők és zsidó színészek lesznek. Kolozsvárról is szerettek volna szerződteni egy színészt, de, ugy hallom, az semmi pénzért nem akarja Erdélyt elhagyni. Igaza is van. Bizonytalan dolgok ezek. Bár lehet, hogy egészen rendes lesz. Csak zsidó írók darabjait fogják játszani. Molnárt, Heltait, Lengyel Menyhértet, Fodor Lászlót, hiszen van egy pár.

— És kereszténynek nem is adnak el jegyet?

— Azt én nem tudom, de, gondolom, igen. Miért ne?

— És hol lesz a színház?

— A Wesselényi-uccában. Van ott egy ugynevezett Goldmark-terem... hja lássa, a Sába királynőjét is lehet majd játszani, meg persze a Hoffmann meséit, egész elfelejtettem... nahát ott.

Viseltes, régi fekete kabát van Komlós Vilin, alakja meghajlik, megtörik benne. Nemcsak Hacsek ő. Kitiűnő színész komoly darabokban is. Nem is haragszik itt rá senki, még Kiss Ferenc, a Színészkamara elnöke sem. Kívánják neki, hogy a legjobban boldoguljon... amerre tud.

Megszöktek a fegyencek a Medve-szigetéről

(KOLIMSZK.) A négy oszlopok szigetéről, melyek orosz Jeges-tengeri fegyenctelepek, megszöktek az összes internáltak, akik között számos nagy-növű és már Sztalin vérszótörvénysszékei által elítélt egyének is voltak. A Medve-szigetek gyűjtőnévvel ismert apró, kellemetlen éghajlatu ólombányákkal teli szigetekben valószínűleg megszerezték a fegyencek az őrség fegyvereit, lelőtték a felügyelőket, felrobbantották bányáikat és ismeretlen helyre távoztak, most valahol az ázsiai kontinens tundráin kelet felé tartanak, nyilván azzal a szándékkal, hogy Kamcsatkán át japán földre meneküljenek. A szökevények között állítólag magyar származású kommunisták is voltak, de nincs kizárva, hogy magyar hadifoglyok is akadtak soraikban.

— Segítséget kér egy nagybeteg serdülő fiu. Gyengeruházatu, vékony, fiatal fiu járt bent szerkesztőségünkben. Arcán piros foltok, lázrózsák égnek. Régi ismerősünk a tüdőbeteg fiatal fiu. Már több alkalommal igyekeztünk rajta segíteni. Megértő szívű olvasóink nem egyszer adakoztak számára. De újból kénytelenek vagyunk részére kérni, mert a szegény M. Károly már évek óta beteg. A jó emberek segítségével egyik szanatóriumból a másikba kerül, hogy fiatal életét megmenthessék. Amikor egy kisére a gondos szanatóriumú ápolással erőt gyűjt, újból megkezdja a küzdelmet az élettel, mert senki hozzátartozója, segítsége nincsen. Azért fordult újlag hozzánk segítségért, kérjük meg nevében az adakozó lelki olvasóinkat, segítsenek rajta. Meleg ruhára és jó táplálkozásra volna szüksége. Minden adományt kiadói hivatalkánk továbbít, a jobb sorsra érdemes, alig 17 éves beteg fiu részére.

— Légvédelmi és gázelhárító gyakorlatok a fővárosban. Bucurestiből jelenti a Rador: Tegnap reggel a tűzoltók kiképző központjában nagyarányú légvédelmi gyakorlat volt, amelyen több minisztériumi tisztviselő jelenlétében az iperit és más mérges gázok elleni legújabb védekezési módszert próbálták ki. A gyakorlathoz az új rendszerű és a lakosság védelmére szánt gázmaszkokat használták. A gyakorlatok a gyújtóbombák sikeres kioltásával értek véget.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 2 lej, vastagabb betűkkel 3 és 4 lej, első szó 3 lej. Állást keresőknek első szó 2 lej, többi 1 lej. Jelíges és címmelküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Csak portózott jelíges leveleket továbbítunk és csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Támpéldányt nem adunk. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig. Hirdetéseket aznapi megjelenésre csak délelőtt 10 óráig vesszünk fel.

VILLANYONDOLÁS külföldi mód-szerrel és szerekkel. Csak párolva és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lej. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászsalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és briliáns köveket állandóan vesszünk. Casa Orologelor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készféhérneműt, kötöttáruat, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttamögött. (2678)

SCHIMBÁSLOVAK Háraknál kaphatók. Str. Băii Someșeni, Telefon: 36-23. (2935)

CUKORKAUZLET előnyös feltételek mellett forgalmas helyen családi okok miatt azonnal is átadó. Cím a kiadóban. (7261)

SÜRGŐSEN eladó Singer női karikahajós varrógép, teljesen új. Balogh Gézanál, Câmpia Turzii. (2959)

ELADÓ egy nagyon jókarban lévő télikabát, valódi perzsa gallérral, nutriette béllel és egy sportkabát feles, vatelin és teveszőr béllel. Megtekinthető Mandula liszt- és fűszerkereskedésében, P. M. Viteazul 39. (7196)

SZILSZKIN női bunda, 1 kis 8-9 éves leányka fehér szilbunda eladó. Calea Regele Ferdinand 30. hölgyfodrászat. (6731)

ELADÓ jókarban lévő Singer sütyésztes karikahajós varrógép. Cal. Regele Ferdinand 46. Apartament 4. (7219)

PARADICSOMOT, savanyúságot, ugorakat, izeket vesznek bármilyen mennyiségben. Cím a kiadóban. (7222)

HASZNÁLT parkettét vennék. Cím a kiadóban. (7230)

MEGVÉTELRE keresek egy 4-5 méteres mérleget és egy kétkerekű taligát. Str. Cicio Pop 133. Faraktár. (7251)

ESZTERGAPAD 2 méter csucstávolságú kütinő állapotban eladó. Cím: Cal. Moșilor 30. (7232)

NŐI ruhák, fehérneműk, abroszok, párnák, edények, különböző házi dolgok haláleset miatt eladók. Spielmann, Piața Mihai Viteazul 25. (7250)

SZÁRAZ gubacsot, nagyobb mennyiséget vennék. Farkas bőrkereskedő Cluj. Cal. Regele Ferdinand. (7246)

KERESEK megvételre használt ebédőszönyeget. Prompt iroda, Str. Memorandului 20. (7242)

VARRÓGÉPET keresek megvételre 3000 lejig. Cím a kiadóban. (7256)

ALKALMILAG keresek kombinált szobát nagy rokaméval, ebédőszekrény, söberl és sezlón. Cal. Reg. Ferdinand 37. I. em. Apart. 6. (7276)

ELADÓ egy hármass és kétszárnyas ablakok, ajtók, stb. Minden elfogadható ártért. Str. Vasile Lupu 67. (7270)

ÓCSKARUHÁKAT, télikabátokat, maggas árban vesznek, házhoz is megyek. Grünfeld, P. Unirii 18. (7272)

FEKETE csikóbunda eladó. Str. Mico 33. (7262)

FÉRFIFEHÉRNEMŰ részletfizetésre kapható, Cal. Decebal 10. (7264)

ELADÓ modern gyökér háló, ebédőlk és kombinált szoba. Strada Moldovei 17. asztalosnál. (7267)

INGATLAN

8-10.000 LEJT jövedelmező házat keresek cca. 1.500.000 lej készpénzért. Ajánlatokat Cluj, Cal. Regele Ferdinand 8. a. k. kérek. (Apartament 4.) Ügynököket nem díjazok. (7252)

ELADÓ házhoz a javító közelében 23 ezerért. Értekezni: Str. Pietroasă 27. sz. (7245)

PAPRIKÁS CSIRKE

A Paprikás csirke nagy sikere minden várakozást felülmúl. A szüntelen felhangzó nyiltszíni tapsok és a nevetésorkán sokszor valósággal megakasztják az előadást, amely mindenképpen megérdemli a közönség elismerését. A franciásan szellemes szöveg, az édes fülbemászó muzsika és a kitűnő előadás már eleve biztosítja

az előadások látogatottságát és a közönség tapsait. Nem is csoda, hiszen a szerzők a könnyű muzsának legavatottabb képviselői. Ami pedig Fényes Szabolcs muzsikáját illeti, bátran elmondhatjuk, hogy mindegyik egy-egy sláger, amelyet a rádió és a jazzzenekarok utján már mindenki ismer.

A KIS GRÓF

Pénteken este ujtja fel a színház ezt a gyönyörű, örökéletű Rényi-Martos operettet, teljesen új betanulásban. A közönség minden bizonnyal szívesen fogja fogadni a Kis gróf felújítását, hiszen ebben az izgalommal telfűtött világban mindenki szívesen me

nekül régi emlékeihez. Mert ez a darab az. Mindnyájunk kedves, régi ismerőse, akit ha viszontlátunk, örömtől el szívünk.

A színház új köntösben mutatja be a Kis grófot, amelyben az operett-együttes legjobbjai fognak játszani.

ÖRÖKÖSÜDÉS miatt olcsón eladó egy udvarban két ház. Str. Mico 35-37. Ügynökök kizárva. (7083)

INGATLAN keresek megvételre 50-60 ezer lejig. Címeket „Ingatlan” jelíggel. (7231)

ALKALMI VÉTELEK. Házas telek Oăsanu megyében 110.000 lej. Ház és 1000 négyzetl telek Nagy Gábor tanyán 85.000 lej. Uj téglaház ugyanott 110.000 lej. Értekezhetni Prompt iroda, Str. Memorandului 20. (7244)

Elcserélném Nagyváradon,

a város szívében levő emeletes, kétlakos ház, központi fűtési — minden szobában külön fűtőtest van — új és minden kényelemmel felszerelt

házamat

hasonló kolozsvári házzal. Címeket „Árkülönbözetet készpénzzel fizetni” jelíggel a „Jó-estét!” kiadóhivatalába kérek.

CSERE. Villanegyedben levő 270.000 lej jövedelmező 8 modern lakást tartalmazó komfortos villanát és kereskedelmi gócpontban viz (mellett fekvő 2600 négyzetméteres telkemet 6 kislakással, istállókkal, elcserélném belvárosi házzal 3 és fél millió értékig. Esetleges különbözetet készpénzben fizetek. Értekezni Prompt iroda, Str. Memorandului 20. (7243)

HÁZAK, birtokok, parcellák nagy választékban. Prompt iroda, Str. Memorandului 20. (7241)

SOMESENI 1 és fél hold föld, 2 szoba, konyha, ház, istálló, magtár 220.000 lejért eladó. Megbízva Prompt iroda, Str. Memorandului 20. (7240)

ÁLLÁST KERES

FÜSZER és vegyesáruszakmában képzett segéd állást változtatni kíván. „Kibartó” jelíggel a kiadóba. (2960)

NEGÝ középosztályt végzett, 17 éves fiú tanulónak menne férfi fehérnemű varrodába. Str. Trăcătoare 15., Apartament 2. (7247)

FIATAL borbélysegéd állást keres. Str. Aron Pumnul 8. (7218)

KAZÁNKOVÁCS állást keres mint víz gázott gépész. Cím a kiadóban. (7236)

KÖTÖTT ruha pullover párnamontírozást, harisnyaszemfűzést és művirág készíítést vállal jutányosan iparművész. Spielmanné, Piața Mihai Viteazul 25. (7249)

SZOBÁT legjutányosabb árban festek. Cím: Segesváry festékküzet. (7269)

OLCSÓN megyek házhoz varrni. Cal. Victoriei 25. ajtó 2. (7273)

ÁLLÁST KAPHAT

KERESEK egy hölgyfodrász hölgyet, ki vízzel, vassal perfekt dolgozik és egy fiatal, jömegjelenésű, jó munkás férfi fodrászt. Fizetés megegyezik szerint. Bányay Iosif frizerie Baia-Mare. (2944)

KERESKEDŐSEGÉDET azonnaira felvesz Czinczár fűszerüzlet, Str. Cipariu 24. (7201)

TYUKSZEMVÁGÓT keresünk december 1-ére, aki egyuttal fürdőmester is. Ajánlatokat Parc sanatoriumba kérünk. Cluj, Str. Băii 51. (7217)

SZABÓSEGÉD, ki a piaci munkát érti, felvétetik. Érdeklődni: Str. Baba Novac 8., ajtó 25. (7245)

KIFUTÓFIUT azonnaira felvesz fűszer üzlet. Str. Horea 27. (7221)

BECSÜLETES bejárómót keresek havi 500 lej a délelőtti órákban. Szabó ezredes Str. Rudeanu 1. I. emelet, feltalálható dél után 4 órákor. (7226)

ÜGYES biciklizni tudó fiú üzletbe felvétetik. Gaspari, Str. Regina Maria 34. (7235)

KIFUTÓLÁNYT felvételre kerestünk Marton I., Cal. Regele Ferdinand 105. (7238)

BEJÁRÓNO kerestetik azonnaira. Calea Decebal 25. (7248)

MEGBIZHATÓ 16 éven felüli románul tudó kifutófiú állandóra felvétetik. „Pax” Cal. Marechal Foch 6. (7253)

JÓMUNKÁS borbélysegéd azonnaira felvétetik. Lehet vidéki is. Str. Oăsanu 59. (7254)

ÖNÁLLÓ dolgozó varróleányt többévi praxissal és munkakönyvvvel azonnal felveszek. Salon Eleganța. Str. Petru Maior 4. (7271)

BEJÁRÓNO kerestetik. Str. Filipescu 17. em. Apart. 6. (7274)

ÖNÁLLÓ vegyesmunkás szabósegédet felveszek. Str. Văli 11. (7258)

KERESEK egy jó butorasztalost. Str. Moldovei 17. (7268)

KÜLÖNFÉLÉK

ERNYŐK legolcsóbban, javítások precízebben Ernyőüzemben, Cal. Regele Ferdinand 3., udvarban. (7223)

ELVESZETT egy barna, szürke foltos balki vizslakutya. Megtalálójá jutalom el. lenében adja át Str. Oăsanu 81. (7234)

IRÁSMUNKA vállalat keres írógéppel és kevés tőkével társat. Értekezhetni: Prompt iroda, Str. Memorandului 20. (7239)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, diftin, de-jalin és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2.

VÁROS közepén lévő szép nagy restaurantomhoz olyan társat keresek, aki-vel magasabb nivóra emelhetnök. Cím a kiadóban. (2964)

SÁR- és hódópó vulkanizálását olcsón vállalom. Asztalos, mechanic. Str. Jorga 2. (7266)

INGYEN kíséretre hívja meg Önt AIDA GRAFOLÓGUSNÓ, hogy tudományáról személyesen meggyőződjön. Megmondja jelenjét, múltját, jövőjét. SZABAD BEMENET. Str. Reg. Maria 43. (7265)

OKTATÁS

ROMÁN, magyar, német gyorsírást rövid idő alatt megtanítok. Str. Vladimirescu 17., em. 14. 1-3-ig, 7-8-ig. (7260)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

FRANCIA, román fordítást, levelezést és a legújabb módszerekkel (Berlitz, Duden, Schidloff) magánórákat, beszélgetést és vizsgára való előkészítést vállal pedagógiai gyakorlattal rendelkező diplomás tanár. Cím a kiadóban. (71775)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiail és egyetemi anyagot is tanít. Csoportos tanításra előjegyzéseket felvesz. Székelyné, Str. Cuza Vodă 5. (Iparkamarai épület III. em. 19. ajtó, díjtalan lifthasználat.) (8454)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ a Reg. Ferdinandon 4 szobás komfortos lakás, 2 előszobával, beköltözhető azonnal, havi 3500 lejért, május el-sejéig van szerződés, azontul megújítható. Cím a kiadóban. (7098)

MŰHELYNEK alkalmas helyiség azonnaira kiadó. Orlov, főpostával szemben. (7193)

KIADÓ belvárosban szépen butorozott uccai szoba, egy vagy két személy részére Str. Tudor Vladimirescu 15. I. em. (7224)

SZÉPEN butorozott különbejáratu szoba kiadó fürdőszoba, konyha használatával fiatal párnak. Cal. Regele Ferdinand 97-99., I. em. 6. ajtó. (7225)

KIADÓ 2 és egynegyed holdas telek, rajta 2 szoba, felszántható föld, gyümölcs fák, vízvezeték. Lehet tehenet, disznót tartani. Sármentes ut, villany, autóbusz. Értekezni Str. Cotitá 9., háztulajdonosnál. (7227)

KIADÓ azonnaira is Str. Fântânelei mellett 2 szoba komfortos kertés villa. Erd.: Str. Grigorescu 71. Délelőtt 9-11, délután 3-5. (7228)

KIADÓ azonnaira külön telken modern földszinti 2 szoba, konyha, fürdőszoba, speisz, mosókonyha és faskamra 1800 lejért. Str. Pietroasă 14-c. (7229)

KETTŐ és háromszobás összkomfortos lakás azonnaira kiadó. Str. Geu 3. Ugyanott balkonos üres szoba fürdőszoba használatával. (7233)

SZÉP uccai szoba sétatér mellett kiadó. Str. Eminescu 11. (7257)

KÉT fiatalember teljes ellátást kaphat különbejáratu szobába, uccai lakás. Cal. Reg. Ferdinand 87. I. em. Apart. 6. (7275)

CSINOSAN butorozott különbejáratu szoba fürdőszobával kiadó. Str. Berde 2. ajtó 25. (7259)

KIADÓ szüntelenben olcsón szoba kis konyhával azonnaira lakásnak, vagy raktárnak. P. M. Viteazul 39. ajtó 7. (7263)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedd fél 9: **Paprikás csirke** (Rendes bérlet 9. szám.)

Szerda fél 9: **Paprikás csirke** (Harmad-szor.)

Csütörtök: **A bukaresti „Munka és Jó-kedv” színház előadása.**

Péntek fél 9: **Kis gróf** (Martos-Rényi hí-res operettje. Gróf László rendezésében. Vezényel: Stefanidesz József. Fősz.: Czopán Flóri, Gróf László, Rajnai Elő, Csóka József, Csengeri Aladár, Szendrey Mihály, Decey Jenő — Sártha Ilona, Szerényi Erzsébet, mint vendégek. — Bérlet-színletben.)

Szombat d. u. 5: **A vén bakkancsos és fia a huszár.** (Olcsó helyárakkal.)

Este 9: **Paprikás csirke.** (Negyedszer.)

Vasárnap d. u. 3: **Gyimesi vadkirály.** (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: **Zsimberi Zsimbori szépasz-szony.** (Huszonkettedszer.)

Este 9: **Kis gróf.**

Mozi

SELECT MOZGÓ: Elni akarok. Fősz.: Bette Davis. Az amerikai filmakade-mia aranyéremmel kitüntetett mély-értelmű társadalmi drámája.

ROYAL MOZGÓ: Mai kezdetű: Általános mozgósítás. Fősz.: Erich von Stroheim, Mireille Balin és Roger Duchesne.

URANIA MOZGÓ: Szenzációs dupla mű-sor: I. Madridi kaland. Fősz.: Loretta Young, Don Ameche. II. A sivatag réme. Szenzációs kalandfilm, fősz.: Gene Autry.

CAPITOL MOZGÓ: Premierfilm: Az ifjuság diadala. A fl szövlektársaság sportéletének felvonulása és verse nye. A film előtt: Az U. R. S. S. had seregének táncai, dalai és a legújabb Paramount világhíradó, a legaktuáli-sabb világeseményekkel.

RIO MOZGÓ: 3, 6, 9-kor: I. A lázadó fogoly. Fősz.: Victor Mc. Laglen, Peter Lorre. II. Alaszka, a fehér démon. Fősz.: Dorothy Lamour, George Raft.

— **Jugoszláviai pulyka Angliának.** Belgrádból jelenti a Rador: Az ide-i tél folyamán Jugoszlávia első helyet fog elfoglalni az olyan államok sorá-ban, amelyek pulykát szállítanak Ang-liának. Az első pulykaszállítmányok már néhány nap múlva utba is in-dulnak Angliába.

Hirek

NAPTÁR. 1939. November 8. Szerda.
Róm. kat. és Prot.: Gottfried. Ort.:
Arch. Mihail, Gabriel. Izr.: 26
Marchesvan.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félre 280, negyedre
150, egy hónapra 50 lej.

JOESTÉT!

ELUTASÍTÁS

— Higye el, uram, valamikor rám is süttött a nap, láttam szebb időt is.
— Elhiszem kérem, de inkább ne beszéljünk az időjárásról.

KÖZEGÉSZSÉGÜGYI LÁNGÉSZ

Magyarországon a világháború előtt kolerajárvány volt. Az egyik járási főszolgabíró szigorúan meghagyta minden községi bírónak, hogy tegye meg a szükséges óvintézkedéseket. Szemleutján megkérdezte az egyik bírótól, hogy milyen óvintézkedéseket tett a járvány esetére.

— Jelentem a tekintetes főbíró urnak, hogy mögásattam 15 sirt, hogy ha majd hónap az embörök, legyen őket hova temetni...

— ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. A mai napon a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna Unirii-tér, Hvea Mihai Viteazul-tér, Victoria Regele Ferdinand-ut, Sotropa Emil Stefan cel Mare-tér.

— A CSEH-MORVA PROTEKTOR BRÜNNI LÁTOGATÁSA. Prágából jelent a Rador: A DNB jelentése szerint v. n. Neurath báró, a cseh-morva területek német birodalmi protektora, tegnap látogatást tett Morvaországban és Brünn városában, ahol a lakosság szívélyesen üdvözölte. Neurath báró Brünnbe beszédet mondott, melyben hangsúlyozta, hogy úgy Morva, mint Csehország megkímélődött a háború szenvedéseitől. Ennek a ténynek a jelentőségét csak a legutóbbi hónapokban és hetekben ismerték fel és kezdik értékelni. Morvaországot földrajzi helyzete arra rendeli, hogy összekötő hid legyen Szilézia és a keleti piacok között. A Brünn környéki és morvaországi vasuti hálózat és országutak kiépítésével a legszorosabb gazdasági kapcsolat fog kifejlődni Németországgal. A protektorátus alá tartozó területeken a központi közigazgatási és politikai irányítás a legteljesebb biztosítékot nyújtja az etnikai kérdésekkel kapcsolatosan, amelyeket az igazságosság szellemében, a történelmi fejlődésnek és a Harmadik Birodalom politikai helyzetének megfelelő módon fognak megoldani. A szemleutja során a közigazgatási palotában dr. Hacha cseh államfő fogadta Neurath bárót és mint Hitler vezér és kancellár képviselőjét, a legszívélyesebben üdvözölte. A palota dísztermében azután megtörtént ünnepélyes módon a német főiskolának a birodalmi közigazgatás részéről való átvétele. Neurath báró a délután folyamán utazott el Brünnből.

Hosszu vándorévek után hazatér Eisler Klári a volt kolozsvári tudós pap leánya

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Kolozsváron annak idején, vallásfelekezetre való tekintet nélkül, köztiszteletet vette körül dr. Eisler Mátyást, a Regele Ferdinand-uti statusquo templom főpapiját. Ezt legelső sorban is emberbaráti és tudományos érdemeinek köszönhette.

Halálát megelőző napjaiban legfőbb gondja volt azonban legkisebbik leányának sorsa. A tudós főpap úgy szerezte volna, ha leányát az ő pápi utódja oldalán látja.

Eisler Klári megszírta apját, ám egyelőre nem szándékozott férjhez menni. Elhatározta, hogy mindenek előtt utazni fog.

Ez az azóta eltelt hosszú esztendő alatt Eisler Klári már csak mint ritka vendég jelent meg olykor Kolozsváron.

Az érdekesarcu, koromfekete haju és szemü leány beutazta csaknem egész Európát. Hol ebből, hol abból a fővárosból küldött üdvözlőlapokat rokonainak, elsősorban orvosnő-nővéreinek aki Kolozsváron maradt és itt is folytat, férjével együtt, gyakorlatot.

A vándorlás hosszú évei alatt Eisler Klári sok idegen nyelvet is megtanult. Ezzel azonban nem elégedett meg. A komoly és ambiciózus leány tökéletesen kitanulta a Röntgen-szakmát és évekig volt előbb az egyik legnagyobb bécsi kórház, majd a budapesti Siesta-szanaszatórium röntgen-asszisztensnője. Az utolsó két évben Lichtenberg, a világhírű budapesti vese-sebész oldalán dolgozott, aki azóta Mexikóba vándorolt ki.

Eisler Klári fehérhalas, fehérbutoros

asszisztensnői szobája — mert most már régóta bentlakó volt a szanaszatóriumban — tele volt mindig erdélyi emlékekkel, lapokkal, fényképekkel, azonkívül természetesen egyéb utazásainak nyomaival is.

Ugy látszik, hogy a nosztalgia végül is erőt vett rajta, mert néhány héttel ezelőtt váratlanul elhatározta, hogy hazatér Kolozsvárra.

— Utazom! — mondta csillogó szemmel, amikor most találkozunk vele a Dunakorzón.

— Nos, hova megint?... Hova lehet most egyáltalában utazni?... Igaz, maga átbujik még a híres angol blokádon is... amilyen rajongója a világotjárásnak.

— Nem, téved. Hazamegyek Kolozsvárra. Végleg.

Egy pillanatra még körüljártatta tekintetét a szép, budai hegyeken.

— Szép volt itt, de mindenütt szép volt, Bécsben és Párisban és Londonban... egyformán. Az élet gyönyörű és olyan kevés kell az élvezéséhez!

Eisler Klári — bár édesapja anyagilag gondoskodott jövőjéről — mindig a maga erejéből akart megélni. És ez hosszú éveken keresztül, szép és nemes munkájával, sikerült is neki.

Azt mondja, hazamegy most.

Lehet.
De az is lehet, hogy azóta már felajánlotta szolgálatait a Nemzetközi Vöröskeresztnek Genfben és ki tudja, melyik harctér felé robbog már vele a vonat, kezében kis elsősegély táskájával...

A Dávid Ferenc Egylet felolvasó ülése

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A Dávid Ferenc Egylet tegnap, hétfőn, november 6-án délután 6 órakor az unitárius püspökség dísztermében tartotta meg idei első felolvasó ülését vallásos ünnepély keretében. Az ünnepélyen az egyházi ének elhangzása után Ürmösi József püspöki titkár bensőséges és buzgó imája következett. Ezután dr. Kiss Elek egyházi főjegyző, a Dávid Ferenc Egylet ügyvezető alelnöke üdvözölte a megjelent szépszámu közönséget, felhívta a figyelmet a sorozatos előadásokra, majd megtartotta nagyértékű felolvasását „Válság a vallásban” címen. Meghatározta a vallás és a válság fogalmát. Rámutatott a vallásra, mint mindig megjelenő lelki jelenségre különböző helyeken és időben. Ismertette azokat az irányzatokat, amelyek a válság fogalmával egybekapcsolhatók: Az amerikai humanizmust, a kommunizmust, hitlerizmust, a bártizmust és az oxford mozgalmat. Megállapította, hogy a szabadelvű vallás, mely a nemzeti szempontokat kidomborítja, a jézusi vallás a maga egyszerűségével és tisztaságával nincsen válságban, sőt a válság megoldására nagyon is alkalmas. A vallásnak van valami határozott külön hivatása, amely az ember lelkének örök szükséglete és az emberi életnek legbiztosabb irányítója. A nagyértékű felolvasás után dr. Varga Béla püspök méltatta röviden az előadást s felhívta a közönséget a jövő hétfői előadásra, mikoris dr. Fikser János teológiai tanár fog előadást tartani „A társadalomban jelentkező válságról”.

Paprikás csirke

(Zenés bohózat a Magyar Színházban)

Ezt a „paprikás csirkét” erősen elszózták, elpaprikázták az ismert színpadi színdarabok: Szánthó Armand, Szécsen Mihály és Fényes Szabó cs. Szerencse azonban, hogy a közönség nem kap gyomorrontást a túlfűszerezett „falattól”. Erre gondosan őrködnek a színlők, mert minden igyekeztük csupán annyit, hogy három óra kerestől könnyed, francia szellemességgel csillogdozzák az ingyenc közönséget. Az igényes „gyomrát” azonban nem elégítik ki. Bohózatról lévén szó, ez nem is lényeges.

A Magyar Színház Gróf László rendezésében, szép kiállításban mutatta be az új darabot. A színészek nagy kedvvel és igyekezettel játszottak és ez megmentette a darabot a biztos bukástól. Az előadás élettel lelkelt: Sándor Stéfi Rajna, Elli és Csölca József voltak, akik remek alakítást nyújtottak és állandó derűtől telt tartották a közönséget. A többi szereplők: Gróf László, Báza Éva és Szendrői Mihály stílusosan egészítették ki az együttest. Meglepetés volt Csengeri Aladár, aki magyszerűen bele találta magát háfás szerepébe. A felvonások között Szabó Ica és Köszegi Margit énekeltek a darab slágereit. A zenekart új szerepében ambiciózus Szabó Ica dirigálta, bár szívesebben látnók a karmesteri emelvény helyett a színpadon énekes szerepekben. (galó.)

— Tizenöt százalékos emelkedést mutat a romániai fakivitell. Bucurestiből jelent a Rador: A folyó év első 8 hónapjában a romániai fakivitell 15 százalékkal emelkedett a megelőző év hasonló időszakának kiviteli eredményével szemben. A lengyelországi hadműveletek, majd a nyugati hadszíntéren bekövetkezett háború következtében a folyó évi szeptember hónapban a romániai fakivitell visszaesett. A folyó évi szeptember hónapban mindössze 32.021 tonna faipari termék és fűszerár került kivitelre, míg az 1938 évi szeptember havában 84.224 volt a faexport mennyisége.

— A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara befejezte a kereskedők állampolgárságának felülvizsgálatát. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy befejezve a kereskedők állampolgársági revízióját, a befizetési végzés másodpéldánya e hét folyamán a hivatalos órák alatt átvethető.

Általános mozgósitás

a ROYAL slágermozgóiban, ahol mindenkinek jelentkezni kell mai kezdettel
Erich von Stroheim, Mircille Balin és Roger Duchesne legaktuálisabb témájú filmjükhöz ÁLTALÁNOS MOZGÓSÍTÁS-hoz. Előadások kezdete: 5.20, 7.20 és 9.30. Számozott jegy-érvétel d. e. 11 órától. Telefon: 3705. Előtte új METRO hirdató.

— Pálinkafőzők figyelmébe. A Szaniszló-cég pálinkafőző üstjét a Békásban állította fel, ahol még 10 napig tart a főzés. Azután a Donát-ut végén, az autóbusz végállomásán állítja fel kazánját. Jelentkezéseket elfogad telefonon vagy személyesen. Cluj-Kolozsvár, Piața Stefan cel Mare 17—18. sz. Telefon: 13-24.

— Dr. Salamon Miklós belgyógyász rendelőjét Cal. Regele Ferdinand 18. szám alól a Str. Gen. Neculcea 6. sz. alá helyezte át. Rendel: 3—5-ig. Röntgen. Rövidhullámú kezelés.

— Leégett a fetestii textilgyár: 35 milliós tüzkár. Bucurestiből jelent a Rador: Borzalmas tüzvész pusztított tegnap a Bukaresti Textil Szövetkezet tulajdonában lévő fetestii textilgyárban. A tűz az éjszakai órákban ütött ki és tovaterjedésének a tűzoltók legmegfeszítettebb munkája ellenére is csak a hajnali órákban tudtak gátat vetni. A tüzvész így is megsemmisítette az egész gyáregyületet és az áru-raktár nagyrészét. A kár meghaladja a 35 millió lejt. A tűz okozója az eddigi megállapítások szerint gondatlan ság volt.

— Háromhónapi fogházra ítélték rémhir terjesztésért. A kolozsvári katonai törvényszék rémhir, terjesztésért háromhónapi fogházra ítélte Schband Kurt század fiatalembert.

— Összeszúrkálták egymást a haragosok. Bucurestiből jelent a Rador: A Tighina megyében lévő Causani községben a vásáron végzetes összetűzés történt. User Gorstein kereskedő találkozott Zelman Gorstein nevű unokaöccsével, akivel már régóta haragos viszonyban van. A kereskedő rátámadt unokaöccsére. Veszekedni, majd dulakodni kezdtek, amelynek hevében a kereskedő kést rántott és azzal több mély szurást ejtett unokaöccse testén. Zelman Gorstein erre szintén kést rántott és azzal mély szurást ejtett a támadó nyakán, aki hatalmas vértócsában eszméletlenül esett össze. A súlyosan sérült kereskedőt reménytelen állapotban szállították be a kórházba, míg Zelman Gorsteint a rendőrség letartóztatta.

— Kedvezően haladnak előre a román-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások. Bucurestiből jelent a Rador: A román-jugoszláv küldöttség között kedvezően haladnak előre a gazdasági tárgyalások. Valószínűnek tartják, hogy a tárgyalások ezen a héten befejeződnek és az új gazdasági egyezmény megkötését eredményezik.

— Románia ezévi buzatermése közel félmillió vagon. Bucurestiből jelent a Rador: Románia ezévi buzaterméset hivatalos szakértők 482.000 vagonra becsülik.

— Románia arany és ezüstermelése. Bucurestiből jelent a Rador: A folyó év első kilenc hónapjában Romániában 4, 869.9 kiló aranyat termeltek ki, továbbá 17.241.1 kilógram ezüstöt. A kitermelt nemes fémeket a Román Nemzeti Bank vette át.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERELJÉK A SZEMÜVEGÉSEK!

Szemüvegeket orvosilag előírás szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron.
Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő olcsó áron.

Kun Mátyás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALA MARECHAL FOCH No. 2.

Politikai gyilkosság Jugoszláviában

(BELGRÁD.) (Dunaposta.) Sisákhöz közel, Treboljevo községben tegnap ismeretlen tettesek agyonlőtték Radics Iván volt képviselőt. Radics Iván a néhány esztendővel ezelőtti képviselőházi merénylet során agyonlőtt Radics István horvát parasztpárti vezér unokaöccse volt. Azonban eltávolodott nagybátyja politikai célkitűzéseitől és 1931-ben az akkori Zsifkovics-féle diktatúra alatt a kinevezett parlamentben mandátumot vállalt. A horvát-szerb ellentétek áthidalása után visszavonult a politikától és birtokára költözött. Itt végeztek vele merénylet. A nyomozás eddig megállapította, hogy politikai természetű gyilkosságról van szó.

Halálos autógázolás a tordai országúton

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A 484. rendszámú autótaxi, amelyet Maja Joan soffőr vezetett, tegnap éjjel Tordáról jövet a Hármastegő és Tur községek között elütötte Dan Joan, Tur községbe való 42 éves gazdálkodót, aki szörnyet halt. A kolozsvári rendőrhatalóságok Maja Joan soffőrt őrizetbe vették és kihallgatása után át fogják adni a turi csendőrségnek, míg a gazdálkodó holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

Felfedezték a merevgörccs ellenszerét

(PÁRIS.) (Rador.) Az orvostudomány nagy szenzációja van. Feltalálták a tetanusz elleni védőoltás szérumát. A párisi tudományos akadémia hétfőn délután értesítést kapott, hogy Ramon és Le Meyer orvosprofesszorok már elő is állították a vonatkozó szérumot, amelynek gyakorlati alkalmazása bebizonyította, hogy úgy embereknél, mint állatoknál teljes sikerű a tetanusz ellen. A felfedezésnek különösen most van nagy jelentősége a háború idején, amikor a sebesülések alkalmával igen gyakori a földdel való fertőzés, vagyis az, hogy a sebbe nedves és megfertőzött föld kerül, amely esetben a sérülés gyógyíthatatlan és a sebesült tetanuszmérgezés következtében, merevgörccsben menthetetlenül elpusztul.

— Orvosi hir. Dr. Schlinger Lajos rendelését a „Sora”-épületbe helyezte át. Calea Marechal Foch 6. Röntgen, Quarc, Diathermia, alapanyagcserevizsgálat. Telefon: 11-14.

— Halálozási hir. Id. Fitory Péter f. hó 6-án meghalt. Temetése f. hó 8-án negyed 4-kor lesz a temetői kapunál.

— MEGSZÜNT A MAGÁNKERESKEDELEM NYUGATUKRAJNÁBAN. Moszkvából jelenti a Rador: A Havas távirati iroda nagy jelentőséget tulajdonít annak a ténynek, hogy Nyugat-Ukrajnában bevezették a szövetkezeti rendszert, ami egyértelmű a magánkereskedelem megszűnésével. Nyugat-Ukrajna különböző helységeiben számos kisebb üzletet nyitottak meg, amelyeket a Szovjet megbízottai, illetve a népbiztosság kiküldöttjei vezetnek.

— Rendőrségi hírek. Ismeretlen zsebvagó tegnap este 7 óra tájban a vasútállomás előtt kilopott Iliescu Ion bukaresti illetőségű fiatalember zsebéből 1600 lej készpénzt. A fiatal embert a kár annál érzékenyebben érintette, mert a pénztárcájában lévő pénzzel Csernovicba akart utazni. A közelben tartózkodó Bucur IV. kerületi rendőrségi irodista-rendőr megállapította a vakmerő zsebtolvaj személyazonosságát és üldözőbe vette. A veszedelmes gonosztevőnek azonban sikerült a nagy tolongásban elmenekülnie. A nyomozás a zsebvagó kézrekerítésére folyik.

A katonai nagyvezérkar 13. számú rendelete

(BUCURESTI.) A Rador román távirati iroda közli a katonai nagyvezérkar következő rendeletét:

1. Katonai helyzete rendezetlen mindazoknak az otthon levő tiszteknek, altiszteknek és legénységi tartalékosoknak, akiknek folyó évi április hónap óta — mivel lakhelyüket nem találták meg — a katonai szervek nem kézbesíthettek ki egyet az alábbi új mintájú behívóparancsok közül: 1. Sárga, vagy vörös színű, csillaggal és bélyegzőjellel ellátott behívóparancs. 2. Fehérszínű parancs mozgósítás esetére további rendelkezésig otthonmaradásra. 3. Fehérszínű, hadimunkára mozgósító parancs.

2. Ugyancsak rendezetlen a katonai helyzete mindazoknak a fegyvergyakorlatra be nem hívott tiszteknek, altiszteknek és legénységi tartalékosoknak, akik a fentebb felsorolt mozgósítási parancsok közül többfelével is rendelkeznek és akik nem tudják, melyik egységhez tartoznak.

3. Mindazok, akik a fenti csoportok közül valamelyikbe belesznek, tehát katonai helyzetük rendezetlen, a jelen rendelet megjelenésétől számított 20 napon belül katonai helyzetük tisztá-

zására katonai könyvecskéikkel és a birtokukban levő régi vagy új mintájú behívóparancsok kötelesek megjelenni: megyeszékhelyen a hadkiegészítő parancsnokságnál, más városokban a rendőrségnél, a községekben pedig a csendőrségnél, ahol katonai helyzetükre vonatkozólag minden felvilágosítást meg fognak kapni és a jelentkezésről igazolványt állítanak ki részükre.

4. A rendelkezés vonatkozik a lakhelyükön levő legénységi tartalékosokra 50 éves életkorig, altisztekre 55 éves életkorig, tisztokra a vonatkozó törvény értelmében pedig az alantastisztekre 55, őrnagyokra 59 és alezredekre 61 éves életkorig.

5. Mindazok felett, akiknek katonai helyzete a jelen rendelet értelmében rendezetlen és a jelen közlemény megjelenésétől számított 20 napon belül nem tesznek eleget a jelentkezési kötelezettségnek és így nem rendelkeznek a jelentkezésről kiállított igazolvánnyal, az idevonatkozó törvény alapján a katonai bíróságok fognak ítélni.

Bucuresti, 1939. november 5

SELECT MOZGO SZERDÁN IZGALMAS PREMIER!
NEW-YORKI BANDITÁK
Szenzációs kalandfilm. Az amerikai rendőrség harca a veszedelmes new-yorki betörők ellen. Főszerepekben:
CHARLES BICKFORD — ANN DWORÁK
Műsoron kívül hangos híradó.

Ma utoljára: Élni akarok (Judith) Főszerepben BETTE DAVIS

November 8.-án délből nyílik meg a Román Ujságírók Köre

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári román ujságírók elhatározták, hogy klubot létesítenek „Román Ujságírók Köre” elnevezéssel.

A kör a kolozsvári társadalom találkozó- és szórakozóhelye kíván lenni, amely Kolozsvár különböző polgári rétegei közötti kapcsolatok szorosabbá tételét és kimélyítését is szolgálja.

A Klub a Newyork kávéház elegánsan berendezett külön termeiben fog működni és minden este rendelkezésre áll azoknak, akik néhány kellemes órát akarnak eltölteni.

Minden szerdán este választékos műsor kerül bemutatásra az erdélyi színházak és az Opera legkiválóbb elemei-

nek közreműködésével, bukaresti és külföldi vendégek fellépésével.

A toll robotosainak ez a kezdeményezése jelentős esemény a kolozsvári társadalmi kapcsolatok fejlesztésében és a kitűzött cél érdekében a kezdeményezők semmilyen áldozattól nem riadnak vissza. A Klub rendezvényeit díjmentesen szemlélhetik meg a kör tagjai.

Az ujságírók nemes kezdeményezését minden bizonnal pártolóan fogja támogatni a város társadalma, nemzeti-ségre való tekintet nélkül. A „Román Ujságírók Köre” holnap, szerdán, november 8-án délből 12 órakor nyílik meg a kör által rendezett első művészeti program keretében.

A Szovjet nem engedi háborúba szedtetni magát

Caillaux szerint: „Vigáznunk kell a németek csapdjára”

(MOSZKVA.) (Rador-Tass.) A szovjet forradalom 22-ik évfordulója alkalmából Molotov külügyi népbiztos, aki egyben a népbiztosok tanácsának elnöke is, hosszabb beszédben méltatta a nap jelentőségét. Ennek során hangsúlyozta, hogy a kapitalista-imperialista államok célkitűzéseik leplezése okáért háborúba sodorták Európát. Egyelőre közel 800 millió embert érint közvetlenül a háború. Anglia és Franciaország kormányai azt állítják, hogy a népbiztosok és a demokráciáért harcolnak. Ebbe a harcba bele akarták kapcsolni Oroszországot is. Ez az igyekevésük azonban kudarcra végződött. A háború tüze már-már a semleges államok határain is tulcsapni készül. Szovjetország minden erejével azon van, hogy lokalizálja a veszedelmet, éppen ezért a békére áhítozó nemzeteknek elsősorban érdeke, hogy Oroszország belső konszolidációja zavartalanul tovább fejlődjen.

— Mi nem becsüljük le a történelmi

tanúságokat — mondotta Molotov — okulunk az elmúltak példájából és azon vagyunk, hogy Szovjetország népeinek mennél teljesebb nyugalmat és békességet teremthessünk. Mégis nem félünk attól a lehetőségtől, hogy esetleg támadás érne bennünket. Felkészültünk minden eshetőségre, ennek ellenére azonban békés politikát folytatunk, mert meggyőződünk róla, hogy ez a politika a legjobban biztosítja a népek szabad gazdasági, kulturális fejlődését.

VOROSILOV MARSALL
NAPIPARANCSA A VÖRÖS
HADSEREGHEZ

(MOSZKVA.) (Rador.) Az orosz forradalom napjának 22. évfordulóján Vorosilov marsall napiparancsot adott ki a vörös hadsereghez, amelyben megállapítja, hogy a vörös hadsereg ebben az évben is — mint az eddig elteit esztendőben — tanubizonyosságot kellett tennie erejéről és megfelelő technikai felkészültségéről, amellyel a

Szovjet birodalom területi sérthetlenségét és a Szovjet köztársaság népeinek, valamint a vele barátságos Mongólia függetlenségét és szabadságát megvédte. A vörös hadsereg bebizonyította az egész világnak az eddigi magatartásával, hogy milyen erőt képvisel és milyen jelentős szerepet játszik azoknak a szerződéseknek a tekintetében, amely szerződéseket a szovjet kormány a többi államokkal megkötött. A napiparancs ezután visszalépett a lengyelországi hadjáratra, amelynek során a lengyel hadsereget rövid időn belül teljesen megsemmisítették. A legnagyobb elismerés és dicséret hangján emlékezik meg a marsall az orosz csapattestek magatartásáról és gyorsaságáról, amellyel a reábizott feladatokat végrehajtották, hősiességéről, kezdeményező szelleméről és hazaszeretetről, amelynek fénys tanubizonyosságát adták.

— A Szovjet lakossága — fejezi be a napiparancs — nagyra értékeli a győzelmes vörös hadsereget, amely folytatja rendíthetetlen bizalommal a békés munkát és élénk figyelemmel kíséri a jelenlegi véres nemzetközi eseményeket. A vörös hadsereget azonban semmiféle esemény nem találja készületlenül.

A BELGA ÉS HOLLAND KORMÁNYFÖK TANÁCSKOZÁSA

(HÁGA.) (Rador.) Lipót belga király tegnap váratlanul a holland fővárosba érkezett és azonnal felkereste Vilma királynőt, akivel hosszabb megbeszélést folytatott a két országot érintő nemzetközi kérdésekről. A megbeszéléseken Spaak belga és van Clevens németalföldi külügyminiszterek is résztvettek. A királyi megbeszélésekről nem adtak ki hivatalos jelentést, de beavatottak szerint ez a két ország jövőbeli politikai magatartását illetően rendkívül nagy jelentőségű.

A NAGY ÉS KIS NEMZETEK BIZTONSÁGA ÉRDEKÉBEN...

(PÁRIS.) (Rador.) Caillaux, az ismert francia politikus tegnap hosszabb beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondotta: A háborút, amely folyamatban van, ránkényszerítették. Valószínű, hogy az a háború, amit ellenfelünk mutat a fronton, csak csapda, amellyel a mi biztonságunkat akarja növelni, hogy aztán váratlanul ránk törhessen. Mi azonban be kell bizonyítsuk neki, hogy csalódik. Előre kell haladnunk azon az úton, amelyen elindultunk, mert csak így fog sikerülni elérni céljainkat: a kis és nagy nemzetek biztonságának megeremtéséért.

KI LESZ A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZ UJ ELNÖKE

(BUDAPEST.) (Rador.) Néhány reggeli lap közlése szerint a Darányi Kálmán halálával megüresedett képviselőházi elnökségi tisztségre hivatalos körökben Tasnádi Nagy András jelenlegi igazságügyminisztert jelölik. Ezzel szemben az igazságügyminiszteri tárcát állítólag Stolpa József kultuszminiszteri államtitkárral fogják betölteni. Olyan hírek is keringenek, hogy állítólag Radocsay László esztergom-megyei főispán lesz az igazságügyminiszter. Szó van arról is, hogy Antal István jelenlegi igazságügyi államtitkárt bízzák meg a tárca vezetésével. Vele kapcsolatban egyébként más előkelő közigazgatási tisztség betöltéséről is szó esett.

ANGOL LÉGI FELDERÍTŐK SIKERE

(LONDON.) (Dunaposta.) Az angol légügyi minisztérium közlése szerint tegnap számos egységből álló légi különítmény felderítő repülést végzett Németország területe fölött. Az eredmény rendkívül értékes anyagot szolgáltatott a hadvezetőség számára. Egy angol gép mindaddig nem tért vissza kiindulási helyére.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMA